

308821 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3 } చెన్నపట్టణము 1916 నం. ఆగస్టు నెల 25 వ తేది శుక్రవారము } No 124
సంపుటము. 3. } సభనామ సంవత్సర శ్రావణ మాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨. } సంచిక ౧౨౪

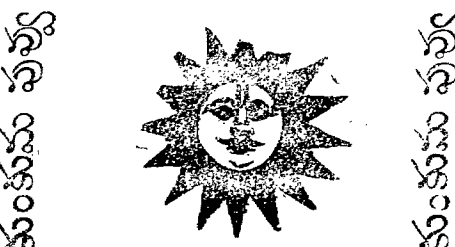
గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని తాగునీరు గలది తరిమియు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుపుటో యేదోభాగములు యేయవలయునో అది ఇది, తోయినపుడు స్వల్పముగానే మురిశేరులను యాచుంకము శిల్ప అభ్యాసపూర్వకముగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్ పోరట్ల స్పృహచును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించగలర్న మోటారుపాఠశాలనుండి లైసెన్సు లుప్పించి పంపబడును. యందులకు ఫీసు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

తీరిగి క్లాసులు నెలవెంబరు నెల 1వ తేది నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరదలచిన విద్యార్థులు ఈ నెల 31 వ తేది నాటి అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాముగలదు. ఈ క్రింద సవరణించువారికి ప్రాప్తికొనును.

(41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

కుంకుమ పువ్వు



స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మా-వద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాన్డెన్సు మొదలగునది ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

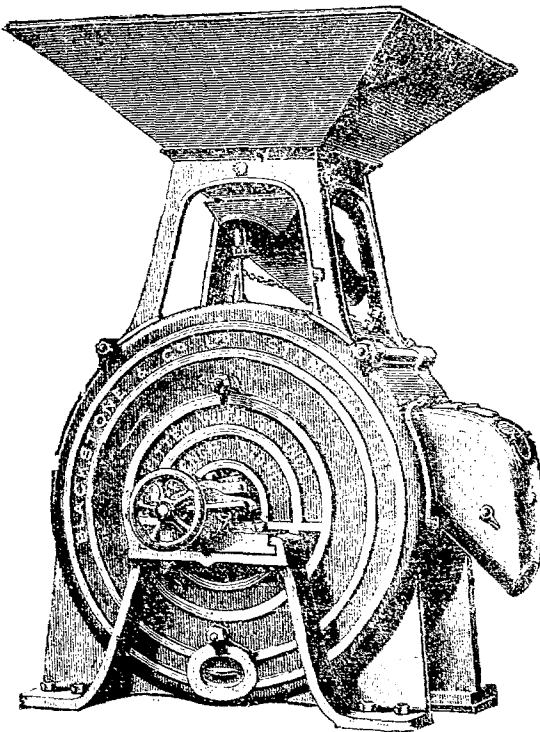
ఎస్. నారాయణ అందు కుంకుమ
63) 41. హమ్మంబీద్. బొంబాయి

ప్రపంచ చరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.
(గంభీర:—గా. హరివర్మోత్తమరావు, ఎం. ఏ. శైలిసులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిండు వ్రాడు యును. చందాపద్ధతి ఆరుపంచికలకు రు. 2-0-0 అంజెకూలి లేదు. ప్రవేశరుసుము లేదు. విక్రమమున పంచికలు ఏ. రీ. గా సంపుటము యొక్క:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము.
(27) 145, కాంబీద్, మదరాసు అని వ్రాయును.

స్టాక్సులోనుండియే
పంపబడును

స్టాంఫోర్డు



స్టాక్సులోనుండియే
పంపబడును

సిండిమిల్లులు

బజారులలో దొరుకు స్టాక్ సిండిమిల్లు లన్నిటిలోను ఇవియే శ్రేష్ఠమైనవి. ఫాస్ట్ అందు లూజ్ వుల్లను తోడను ఫ్రెంచిబర్ స్టా తోడను సమకూర్చబడినది. చౌకవెలలో చాల శ్రేష్ఠమైన సిండిని తయారుచేయవలయుననినచో దీనిని తప్పక యుంచుకొనవలయును. ఇప్పుడే మాకు వ్రాసినచో మిగిలిన విషయములనుకూడ తెలిపెదము.

నాలుయేజంట్లు:— మార్షలు అందు నన్ను (ఇంకాకొన్నేమియు ఇంకా ఇంట్లందు)

నెం 9 సెకండులైన బీచ్, మదరాసు.

బెజవాడ, బొంబాయి, కలకత్తా, లాహూరు.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

శ్రీరామవతార కాలనిరయ విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

శ్రీరామవతార కాలనిరయ

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

విచారణము

ఈదినము రాత్రి!

యూనివర్స

గ్రంథ సర్వ

రాత్రి 9-30 మం॥ ప్రారంభ

నూతన రకపు అద్భుతముగు పనులు.

ఆదివారము వాడు సాయము గౌరవనీ

నాగము రి. పి. వి. మహారాష్ట్రమున

క్రింద అడబడును.

వైశా దొడ్డురివాండ్లు రాకులు, మొగ్గులు వేయ

బాండ్లు, ఈటెగాండ్లు, హస్తగాండ్లు అనేకులు గలగు.

వానరములు బ్రాంబండ్ల రయిబండ్ల నడపునవిగను,

మొదటి రెండు తంగకుల, ప్రయాణికులుగను, గార్డుగను వని

చేయును. ఇదిగాక అనేక విధములగు పనులను ఆశ్చర్యకర

ముగా చేయును. మామవార్తను అచ్చుకనుగ పోయెను.

రేటు:- బాటన్ 4 పీట్లు రు 10 0-0

సింగల్ పీట్లు రు 8-0-0 మొదటి తరగతి రు 2-0-0

2-వ తరగతి రు 1-0-0 3-వ తరగతి రు 0-8-0

పి. టి. సెలూరు ప్రొప్రీయిటరు

పి. టి. నాయుడు రిప్రజెంటేవ్.

నోటీసు.

తిరుమల తిరుపతి వైరా దేవాస్థానములలో

1916 సంవత్సరం జూన్ జూలై నెలలలో రాబడి

బంగారు వగైరాలు యాది పన కనిపవాటికి

యా ఆగష్టునెల 29 వ తేదీ వరకు 11 ఘంటలకు

తిరుమతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద యేల వేయ

బడును. యేలములో సవాలుచేయ కోరువారు

దేవస్థానము కిచ్చేరిలో ముందాకి గర్భ 10) లు

సంచకారము కట్టి సవాలు చేయవలసినది.

సుమారు మొత్తం.

1. బంగారు దఫాన 30 తులూ వంటి 1684

2. బంగారు వాణ్యములు 2 లాటుగా 18 రకములు

3. వెండి దఫాన 100) తులూ వంటి 10259

4. వెండి వాణ్యములు ఒకలాటుగా 6 రకములు

5. హాళి రూపాయలు రెండు లాటుగా 3687

6. తేగడ రూపాయలు దఫాన 1000 రూపాయలు వంటి 2587

7. తేగడ వెనాలు ఒకలాటుగా 418

8. తాంబూ 1 లాటుగా 647

9. కస్తూరి వగైరాలు

10. జనినీ వగైరాలు

11. రవలు మొదలైనవి ఒకలాటుగా

విచారణ కర్తలవారు.

కావలెను.

చెన్నపట్టణము, తిరువల్లిక్కేణి విక్టోరియా

హాస్టలుకు నెలకు సుమారు 400 పీసెలు అప్పట

మైన నెయ్యిన్ని 200 పీసెలు అప్పటమైన మివ్వల

నూ నెయ్యిన్ని కావలసియున్నది. ధరలు వగైరా

వివరములలో ఈ నెల 31-వ తేదీలోపల సనరు

హాస్టలు వాగ్దాను గారికి తెండర్లు పంపవచ్చును.

వాగ్దాన,

విక్టోరియా హాస్టల్, మద్రాసు.

(529)

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యపట్టణము

నందుకు ఆంధ్రవత్రికకు గ్రాంథ చంపాదార్శము

గుర్తు గలిగిన యేదెట్లు కావలయును

ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము,

చిన్నపాట్ల 9-2 మదరాసు

అది వ్రాసి తెలిసికొనవలెను

వ్యవహారము.

జాబులు

I
ఏలూరు మునిసిపాలిటీ.

గుడిమెట్లవారి నందు అవసరం.

అయ్యో!

మాపురములోని ఏడివిజను నందలి గుడిమెట్లవారి నందు రి కంకరలు తిరిగియున్నది. అదుగులూతు బురదతో కప్పబడి యున్నది. ఇందువలన ప్రజలు తిప్పులు వదులుచున్నారనందులో వెన్నియోకొట్టున్నది. అక్కడ కనీయమునా వా గెండ్లతో యుండును. ఏను కడు ఇబ్బంది చెప్పునలవి కాదు. పురపాలకులతో వెన్ని పార్లు మొత్తం కొనేన ప్రయోజనము లేకపోయినది. ఈసంవత్సరం కర్మలో బాగుచేయించుటకు అధికారులు పొత్తికట్టెను. ఇంతవరకును పురపాలకులు నిర్లక్ష్యముచేసిన టిప్పుడు కూడ యూరకొనినవో ప్రజల యో రోగ్యము చెడి పోవునుకావున అధికారులు కర్మపడ ప్రార్థింతు.

పురవాసి.

II

ఉపాధ్యాయులు.

అయ్యో!

ఒంగోలు తాలూకాలోని వేలం బాటలలోని బోర్డు స్కూల్ ఉపాధ్యాయులందరికిని జీతములు నరిక ఏనెల వానెల చుట్టుకులేదు. ఏప్రిలునెల జీతము కానునెల ఆఖరు నందున మేనెల జీతము కూరై ఆగస్టునెలలోను చుట్టుకు న్నది. 1918వ సంవత్సరము మొదలుకొని యంతవరకును వసలే సినెల జీతము వరుసటి నెల 10 వ తేది లోపల తీసికొని యెలుగము.

ఉపాధ్యాయత్వమునకు వచ్చేవారిందరకు నిలుపే దలేగాని శ్రీమంతుడొకడును లేడు గనుక స్వల్పజీతగాండ్ర చును మాకు అత్యవసరం ఇచ్చువారు లేక మేము కడు ఇబ్బం దు లిట్టివని మొలలిడుకొనవలసివచ్చెను. జీతములు నరిక రాకపోవుటచే మేము కడు కష్టములు భగవంతునికి తెలియు ను. మే మిట్టికష్టములు వదులు "జీతములు, నరిక వచ్చుట లేదు జీతములు నరిక వచ్చుటలేదని కలహము మా రేంజీనూ కరువై జర్జర్తన, కబ్ అసిస్టెంటు, అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టర్ల లోను ఖద్దనను ప్రారంభింపగలను అనేకవిధముల అనేకవర్గాలయందు మొలలిడుబోనుచున్నను మామొలల కాలింక తాము మాత్రము తమజీతములను చుట్టుచులే నెవ, తేదిలోపలనే తీసికొనుచు కుఖువదుచున్నారని, బోర్డు స్కూల్ మాస్టర్లకు జీతములు కత్తివనా, లేనా అనుచుచున్నారేను. ఇందులకు తగినట్లుగానే తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెం టు వైస్ చైర్మన్ డెంటును విచారించక మాయండు అనుగ్రహ మును విడిచియున్నారు. గొప్ప పరిపాలనాధికారులే మావై దయచేసిన మేము జీవించుటెట్లు?

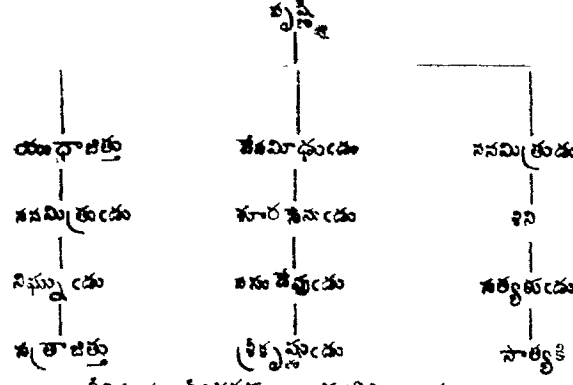
ఒక యుపాధ్యాయుడు.

III

ధర్మ సందేహము.

అయ్యో!

శ్యామసంతతియగు క్రిష్ణవర్ణకవానఁడు (ప్రియలల్ల భయ, శత్రుజిత్తులైక్రియకు శరణుభావము లేండ్లాడుట నుప్రసిద్ధము క్రిష్ణవర్ణ సాత్రుజితుల వివాహకూర్మమునం బంధ బాంధవ్య మెట్టిదియో యాకిరించి కంకటకులవన, గాన నగు. ఇది భాగవతి వారివంక గ్రంథములనండి యెత్తి ప్రాయశ్చిదికది.



దీనివలన వీరిద్దరకు కృత్తవ్యపితావహుఁడు కృష్ణ యగుటచే, ఏకవంకశా లనియు, నన్ని హింసంబంధము గలుగు ఁచే, అన్నదమ్ము లనియు తెలుచున్నది. క్రిష్ణునకు

వృత్తాంత లేఖలు

ఏలూరు వార్తలు
(మాన్యకీం విలేఖనవద్దనుండి.)
తాలూకాబోర్డు.

ఏలూరు ఆగస్టు 24:—ఏలూరు ఫిర్యాదు సోమంచి భీమశంకరంగారు తాలూకాబోర్డు మొలకగా వెన్నుకొనబ డిరి. అనభగజ్ఞులును, విద్యావంతులును వైన శంకరంగారు తాలూకాబోర్డులో మొలకగా నుండి తగుశ్రద్ధావ్రులతో పనిచేయుదురనటకు సందేహములేదు.

శ్రీ శ్రీ వెంటపాడు తాలూకా.

ఈనెట్లను భీమశంకరంగారు నొక డిప్యూటీ కలెక్టరును ఏర్పాటుచేసిరి. వెంటపాడు ఒకతాలూకాగా చేయవలెనని గవర్న మెంటువారికి ఉద్దేశ మున్నట్లును ఇతరలో ఏలూరు తాలూకాలోనుండే పూర్వ, కయికరం, కోడూరుపాడు, అత్క పిల్లి గో క రం అనే నాలుగు గ్రామము లను వెంటపాడు తాలూకాకు మార్చవలెనని కలెక్టరుగారు గవర్న మెంటువారికి వ్రాసినట్లును తెలిసి ఇట్టి మాతృకలన ఈ గ్రామములలోనివారికి చాలా యిబ్బంది కలుగును గనుక నీ గ్రామములను వెంటపాడు తాలూకాకు మార్చక ఎట్టి జిలే రేలైన యేలూరు తాలూకాలోనే యుంచవలెనని కోరుచు ఏలూరు డివిజను సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు తీర్మానముచేసి గవర్న మెంటువారికి తెలియజరిపిరి.

పంచాయతీలు.

మా తాలూకాలో దొండలూరు వెదపాడు గ్రామము లలో పంచాయతీలను, ఏర్పాటుచేయుటకు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారును డిప్యూటీ కలెక్టరుగారును ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు.

నెల్లూరి వార్తలు.

(భక్తివిలేఖనవద్దనుండి.)

కాలస్థితి.

నెల్లూరు ఆగస్టు 28:— అధ్యర్థమానముగా మాటినాకిని విడుపులేక వ్యవహించుచుండుటచే మాప్రాంతముల విరుట్టు లోఁబడినది. ఈనడువ వారునుదినములుగా గత్తెరనెలలో వలె నెండలు గాయుచుండ గలగరు నెండెలువ్రలు బలియే నని భయకడుచుండినట్లుటకు నిన్నటనుండి ప్రారంభమైన కర్మను వాన్ వాయక మైయున్నది.

వైశ్య శధ.

విరకాలముగా మాయూరినెట్లు కయినభ జయక్రడ ముగా జలంక మహాప్రయత్నములొనర్చి దివ్యునిందెరుగాఁ బందిరి నలంకరించి, అంగరంగ వైభవములతో సగంనాధిపు మొన్న ప్రార్థికాకాలమునఁ బట్టణవిధ్యముగా నభ్యాసము నకు విచ్చేయించిరి. ఇట్టిసభలవారి పర్యవసరసాచారములు జరిగినవి. కాని వాటిన్నము తదనంతర కార్యక్రమమునకుఁ గొంతయంతరాయ మేమోయని చింతింపవలెను. వ్యతిరేకులు ప్రేక్షకులు వెక్కిరింపుచున్నది. మూడుదినములు వైశ్యు లంగఘృ మూసి యనశ్వాసవ్రులై యుండినట్లుయింపియున్నది.

నాటక ప్రకరణములు.

ఒక యింటిపట్టు పదియిండ్లయిన బంధువులతోబ్రహ్మద మొట్టు మాయూరి నాటకసమాజములవారు భిక్షాభిరా

నత్రాజిత్తు ఎట్టి సంబంధము సాత్రుకియు నట్టి సంబంధ మే. సాత్రుకి ఏకగర్భ సంజుతుని కలిదిఁ జూడఁబడియెను. నత్రాజిత్తు వేణువిధమునఁ జూడఁబడియెను. ఏకవంకశా, ఏకగోత్రము, వివాహమునకు నమ్మకముల? శ్రేష్ఠభాగ్య దుస్థాతన వివాహమాడుటకు ధర్మతత్వజ్ఞుఁడగు క్రిష్ణవర్ణ డె ట్లంకిరంచెన? ఆర్యసంతతివారు పాశ్చాత్యవారమును అవలంబించిరని మొదల? అశాపవినయమున యెప్పటి వైదిక బాధలులలె తరములు వాటిని వదియెదరా? కుగ్రామును నందుఁ బుట్టి వెరిగ అనాగరికఁడనియెదరా? లీలామానవ విగ్రహుండకురమేత్వమున లోక సంబంధబాంధవ్య మేమని యెడి భక్తుల వాక్యములచే తృప్తి నొందవలసినదా? కర బ్రహ్మకృష్ణుడగు నీమహావహునకు వానివలసలతోఁ బయే మనియెడి బ్రహ్మవిద్యావంతులు, మెట్టజీవాంతమును జూపి, అనందింపఁజేయమాచెదరా? పురాణములు అనర్థములు, అప్రమాణములు, అనునననాగరిక విమర్శకులు సందేహచ్ఛ దితునిగాఁ జేయుదురా? యుక్తియుక్తము, కాస్త్రుశక్తులను ప్రత్యుత్తర భాగ్యము వల్ల కాముఖంబున ప్రకటించి ధన్యునిగాఁ జేయఁబ్రార్థించుచున్నాను.

ఆదిభట్ల తిలకయ్య

యూరై వెక్కిరింపుచుండువారై నాటకము లాడుట మాపాదుల నాటకాభిమానులగు నెద్దలకు వచనానందమై యొక్కొక్క రొక్కొక్క సమాజమున గౌరవాధికారము వారగుచున్నాఁడు. నుండి మొదలైన వర్జిత కల్పనకునట్లుగా నీసమాజములవారి వై పుణ్యము తలుగుచుండుట కోరవలెను. ఎట్లో కడర్పము జరుగుటచే వలయుగలము వీరువెంచుచు గుణమును బాటింప కుండుటయే యిందులకుఁ గారణమైయుండు. ఇట్లే వీరి యు త్సాహ వచిచారిత రమణీయమై సాగిన ను జల చెంచు నాటకములు, వానిఁ బ్రదర్శించు కింఛిజ్ఞులు కృ బలుట తప్పు నిదగును. ఏ లా కోయి కృ పుడు భావ ప్రకటనముకంటె గానమున వెక్కిరిచు వాటుపడువారి నేర్ప రులుగాఁజెప్పుచున్నార. అందుఁ గాఁబోలు నటకమునాటక ములందును గేయములు బలియించున్నది. ప్రదర్శనము, ప్రబం ధములు, వాధారాధేయములను భావమువానగా నటకమున వ్రులు మాటుచుండిన ననతికాలముననే కూచిపూడివారు రంగ పలముల నలంకరింతు. వారికిఁడగిన నాటకములే ప్రఖ్యాతిము లగును. ఇట్లే యొకప్పుడుండినందుననే యాంధ్రమున కం స్ఫురమునందులకై నాటకములేకుండిధార్యాదా చాంగిలివా టక సమాజముల వారాంధ్రాధికమున భావంతరమందైనను సంస్కృతనాటకములపట్లనే ప్రదర్శింప నప్పటిదేశకాల స్థితులఁబట్టి యనుకూలములు గల వారు ప్రధమాంధ్రా నాటకప్రకాశకులైరి. ఈవిషయమై కలయునంత వ్రాయ నవకాళములేని యావోబం బృ క ర్మ కల గో వ మననో, కవుల ప్రమాదమాననో, పూర్వోక్తరీతి తెంచునాట కములే చుట్టఁబ్రబలుటతోఁచెడినియత్రిము వ్రాయుచును. సార్వజనికాభ్యుదయ దీక్షకవరత్వమే తమ నాట్యమునకుఁ గారణ మను నర్చివ్యయూన సంఘమునా టిటిల ప్రద ర్శించిన "దిరకారి" విషయమునగాని ప్రదర్శన విధానమున గాని, వైశ్యములు వివరించుటకంటె నియమించు మా పార మహాశయుల యెల్లర సంబంధమురాగముల వర్జింప వై సంఘ మొకప్పుడు తేసికొనిన నిర్ణయము ననుసరించి నాటకము లాడ కుండుటయే యొక్క మనుకొందుము. ప్రజాకార్యహిత్రమైత్రక వీరి కట్టి లోకులట్లుటగా భావించుచురని యెట్లు వ్రాయ సాహసించితిమేకాని మా యంతర సామాజికులకంటె వీరియం దెక్కుడు వోషము లున్నవనికాదు. వీరి కార్య దీక్ష పర్యంప నీయము. వాటియొక సమాజమువారు వైశ్యసభాసందర్శమున (బ్రహ్మచరీ)య ముడుదురని వానడియుండెగాని సామాజి కుల పరీక్ష)యను చాలదను కారణముచేఁ గవిగారు నిరాశరిం చిరఁట. ఇదియే యీ సమాజమువారికిని మా కట్టణమందలి యంతరసమాజముల వారికిని గలభేద మనుకొందును.

శ్యామసంతతి.

కాఁదోషము కట్టివచ్చుటకై పోగొట్టు తాఁకు జిడ్డు నట్లుగా గుంటూరిలోని యొక నాట్యయోధావై మోకలబడిక నేరము మాచుండల శ్యామసంతతివాధికారి విచారించి శ్యామ వాది నిర్దోషిగాఁ దీర్చిరి. ఇందుకు సంబంధించి వాటిగొన్ని యభియోగములకై జరుగు జరకములు మాన్వలఁడెనియు, శ్యామమే జయమందె నినియుఁ బ్రజలంకరించుచున్నాడు.

శ్రీ వేంకటగిరి మహారాజుగారి పాతకాల

ఇట్ల రెండుసంవత్సరములుగా సాహాయ్యోద్రోహ ధ్యాయులై యుండిన క్రియాశ్ ఆమూరి క్రియాసాచార్యుల వారు, మొన్న వారి వైవికృత్యములందీర్చి సాయంతన మింటి కడదెంచి చుంచినమింగుచు మింటికేగిరవార మాశ్చలక కార్తీకమై యున్నది. ఏను శత్రులేఖ్యమాధ కార్యస్థాన మునఁ బ్రధానలేఖకులై యుండి విశ్రాంతిగొని యందుఁ బ్రే కించిరి. లోకమందున్నను జన్మకాటి సంస్కృతాంధ్ర) పం చయమును బ్రబలింపకొని "ఆంధ్రభాషాసంజీవి" నర్ధిపకు లకు జీవకట్టయై వారి కపోలకల్పిత వ్రయోగముల కన్నిటికి భారతాదులనండి వ్రమాణములఁ జాపుచు నడిచున్న యు లేఖక ముద్రక వ్రమాణములుగా వాటి యమునిగ్రంథదిం తావదేఁ బండితకవులు సిద్ధాంతికలయంతట వాంధ్ర పారస్వ రమున నవత్రవికృతమై వివారింపిరి. తాము శరణుగా విశ్వ సింఛిన విషయమును జంకలంకులేక వీరివలెఁ బ్రత్యేకావ్రా రము చేసిన వారు మాయూర నేఁ దరుదకుటచేరకే సార స్వరవాదముల కొకప్పుడుపట్టుకొమ్మయైన మాకట్టణ మిత్తము వైవిషయముగా నిర్దించుచున్నది.

ఆంధ్రవార్త క శధ.

వైశంవత్సర వివాకధ మొట్టమొదట జరుగ నెట్లకేలకు మానాడుకల యనుమతితోడనే యాచూకమున విండును. ఇట్లు చుదాసీనులగాఁ జూకట్టుచున్న మాకట్టణప్రయోజనం పొిప్త తాలూకాటికే శేషట్టిన కార్యమమోఘముగా జరిపింతు రనుటకు మొన్న మొన్న నర్ధిపయై వైభవమోజరిగిన పుస్త కాలయసాంవర్ధిక శధయే తాలూకాముకాని, శధజరిపితి మని మాత్రమే సంతోషించువారుగాక వైవిషయముగా వైన మందరి యాభిప్రాయ పోబల్యమును బ్రతిష్ఠింపుటయొక గ్రంథకృ మనుకొందురని దానిగుఱుగుములు మానుండలము లకు నుబోధ్యములుగా నిన్నటినుండి వ్రయత్నించవలయు ననుకొందుము.

ఆక్షేపములకు సమాధానము.

పుత్రోబ్బా సహాశం ధర్మములు తిరిగి పుత్రిస్తామిం
 బుడిను. ఎక్కడదూదిగా నిలింతువులే. వాళ్లకు తిరిగివేల్
 ప్పం చేయువారులేను. కందుకూరి వీరేశలింగము శంకులుగార
 వృద్ధులైపోయినారు. వారినిందించే వాళ్లేగాని, వారిలాగ క
 చేయువాడు లేనేలేడు. బాల్యవివాహము విస్తారంగా క్రమ
 ముండెను. బాలియ వాయుతో నున్నదంతా గెరవనీయమై
 డే కాబట్టి సహాశంధర్మ ప్రతిష్ఠాపరములను పేరుబాలియధర్మ
 పుత్రిస్తామిం" అని పేరు పెట్టుకొనిరి. ఈ "బాలియ" కబ్బు
 న కెదురుగా పెట్టినవో, వెన్నెనలో నెక్కువటి అడుగుదురు
 కాబట్టి, ఎక్కువ, ఏమిటనే స్థితిలోలేరు.

అప్పుడంతా వైశ్యులూ స్వేచ్ఛగా చేరినవ్వును. బట్టి నేనుకూడ చేరిపోయానునుంటిని. గాని ఇంకా నాకుంకూ చల్లగా రిగిలేదు. నేను దిగువలేది చూచితిరి. నాకుమేకువ వచ్చినది. గదిఅంతా చీకటిగానుండెను. దొంగవాడు చెప్పేమో యనుకొంటిని. నాకు నోటచూటరాలేదు. పాదాలు వైకెగిరిపోయినవి. అయితే, నాకుంటికి రిగినవత్తు “ఎవరిది?” అని అడుగుగానే, ఆ! తెలిసినది, ఆ విధ మును అన్వ. “అవూ! దీనుంఅరిపోయిందవెలిగించు” అంటిని. ఆ దీనువు తెలిగించెను. నాచేతిలో అప్పటికిని అంధుని పత్రి యుండెను. దానిపత్రి చూచునునికి “అతియ మహాకయనా” నుండి 40000 రూపాయలు జూరూచివీసిన బడినది” అనుచువెరిని. ఆహ! ఇంతేనా అయినా న్నాను.

“178 పుటలో అవశేషము మూడుకావ్యములను
 రాసినట్లున్నాడు. కాని అది యొక్కదేవుని తమకక్క
 దనుండి బింబించినవి. చదువరులు మాడ న
 వన్న సెక్కడలభించునది. వ్రాసినవారు కాదు.” అనివిచార్య
 దధిక్షేపించెను. ఇది ప్రమాదములేని క్రొత్తవిధాంతమా? 17
 పుటలో నొకకావ్యములలో కొన్నిశ్లోకములకు గ్రంథస్థు
 గానింది Elliot's Collections page 270, అనియ
 175 పుటలో వానకల్లి తామ్రకావ్యము నుదాహరించి పుట
 నోటులో Epigraphia Indica, Vol. III, No. I.
 అనికూడ వ్రాసియున్నాడను. అవశేషము తామ్రకావ్యముల
 సెక్కులుగలవు. క్రతిభూరాలెనియొక్క కావ్యములనన్ని
 న నేను ప్రచురించి వలూనినోట దొరకునని కావ్యములపట్టి
 గాని బాధితగాని వ్రాయుటకుసంకల్పించి యుండలేదు. అ
 వేముని, కొల్లూరు పేదచెలకూరు మొదలగు కావ్యములను
 Elliot's collections నుండి సకల్పేతి వ్రాసికొంటిని

చిలుకూరి వీరభద్రరావు.

WANTED.

Agents to distribute papers and collect subscriptions in the following towns. Apply for terms of business.

- | | |
|-----------------|----------------|
| 1. Berhampore | 7. Gudiwada |
| 2. Vizagapatam | 8. Masulipatam |
| 3. Vizianagaram | 9. Guntur |
| 4. Cocanada | 10. Tenali |
| 5. Rajahmundry | 11. Nellore |
| 6. Secunderabad | 12. Bellary |

Apply to —

The Manager
"ANDHRAPATRIKA"
Madras.

వాతావరణస్థితి

1916 సం॥ ఆగష్టు నెల 25వ తేదీ.

ప్రదేశములు.	కడలివన 24 గంటలలో, ఏడవ అంశములు		కడలివన 24 గంటలలో, ఏడవ అంశములు		కడలివన 24 గంటలలో, ఏడవ అంశములు		కడలివన 24 గంటలలో, ఏడవ అంశములు		కడలివన 24 గంటలలో, ఏడవ అంశములు	
	అంశములు	అంశములు	అంశములు	అంశములు	అంశములు	అంశములు	అంశములు	అంశములు	అంశములు	అంశములు
గోపాలపురము	29.680	86.2	79.2	...	10.57	22.08				
కాశీపాడ	29.727	82.8	76.5	0.40	19.47	16.01				
చందూరు	29.760	84.6	74.7	1.16	21.88	16.89				
గుంటూరు	29.763	87.6	72.7	1.00	85.19	19.81				
నెల్లూరు	...	85.4	78.8	0.08	24.62	16.74				
మద్రాసు	29.775	89.9	75.8	1.12	11.02	7.89				
కడప	29.789	95.6	75.9	0.09	10.11	11.46				
కర్నూలు	29.793	91.5	74.0	...	11.30	10.15				
కర్నూలు	29.818	91.8	75.7	...	10.88	8.75				
కర్నూలు	29.820	84.8	74.5	0.55	66.54	86.56				
కర్నూలు	29.838	86.1	74.0	...	80.70	83.85				
కర్నూలు	29.850	86.0	75.9	0.06	75.59	78.66				
కర్నూలు	29.828	88.8	77.6	...	86.92	90.87				
కర్నూలు	29.819	85.4	76.6	...	91.40	101.89				
కర్నూలు	29.779	86.2	79.5	0.18	65.51	55.81				
కర్నూలు	29.752	77.8	72.9	...	26.82	17.75				
కర్నూలు	...	82.0	74.8	...	17.68	8.59				
కర్నూలు	29.776	92.1	75.5	...	18.51	8.53				
కర్నూలు	29.796	87.1	76.4	...	15.99	14.81				
కర్నూలు	29.791	82.0	75.4	0.76	19.99	14.03				
కర్నూలు	29.867	77.1	64.5	8.66	31.12	17.14				
కర్నూలు	22.758	68.0	52.0	0.43	29.08	24.76				
కర్నూలు	22.986	68.9	52.1	0.21	27.70	30.98				
కర్నూలు	29.843	88.8	71.2	2.34	11.40	8.00				
కర్నూలు	29.836	87.7	71.5	0.21	21.84	17.95				
కర్నూలు	22.845	89.5	71.6	0.15	20.57	19.57				
కర్నూలు	29.818	91.7	73.4	...	14.96	10.84				
కర్నూలు	29.810	94.0	74.9	...	20.84	14.25				
కర్నూలు	29.807	92.0	73.9	...	14.27	11.60				
కర్నూలు	0.06	8.95	5.78				

దీప్తికల్పమునందు వాయుభారము హెచ్చి బంగారా భారమునకు తూర్పువైపున తగ్గినది. హిందూశక్తిప్రత్యేక ప్రాంతమున వాయుభారము అన్నిస్థలములందు సమానముగా నున్నది. రాజధానియందు వాయువు సాధారణముగా నున్నది. గాలిపీచు దిక్కులు వలన బలవంతముగా నున్నవి. ఈ ఉదయము కొన్నిచోట్ల గాలియందు చలనములేదని తెలియజేయినది. మధ్యవేగమున రాజధానియందు చలనము, సాధారణముకంటె తక్కువగా నున్నది. కొన్నిచోట్ల సాధారణముగా నున్నది. మరొకచోట్ల అధికముగా నున్నది. కురిసినంత చలనములేదని పగటియంతట మొత్తమునూ అంతటను సాధారణముకంటె తగ్గినది. రాత్రియంతట తూర్పువైపునందు, కర్ణాటకమునందు సాధారణముకంటె తక్కువగా నున్నది. వాయుచందలమున దాద్రాత్రి హెచ్చినది. కర్ణాటకమునందు తక్కువ అంతటను ఆకాశము మేఘావృతమున నున్నది. వర్షపాతము సాధారణముగా నున్నది. పోయలమునకు, బెంగుళూరులందును నెల్లూరునందు కాలివాడనటను వర్షము విశేషముగా కురిసినది.

ఆర్. ఎల్. పోస్టు
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

సమకాలికాభిప్రాయములు

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి యుద్ధాత్మకాభిప్రాయము దృష్టి:— కొన్ని దినములక్రిందట నోకయూరోపియను గార్లు తన బండిలో ప్రయాణముచేయుచుండిన యొక వంశము బాలియువతిని మానభంగమునకు యత్నించెను. అదియుగ శాస్త్రయాధికారి విచారణకు బోగా నాదయాచుయ్యకు చుద్దామునై దయతలచి వానికి రూ 200 ల సరిమానా విధించెను. దొరతనమువారా శాస్త్రమున నిధించిన శిక్షతో నంతృప్తికొందక హైకోర్టున కేసుచేసిరి. హైకోర్టు శాస్త్రమునాత్రి కేసుగిరి అత్యంత గారు చుద్దాముకి నాలుగుమాసముల కఠినశిక్ష విధించిరి. శాస్త్రమునకు వందలం బ్రతుకొందిన ప్రయత్నములు భగ్గుచునుట శాస్త్రము.

శ్రీ ప్రయాణికుల మా: భంగమునర్ప బ్రతుకొందినటులు, లేక వారి నగల సహచరింక బ్రతుకొందినటులు ఇండియను రెయిల్వేలలో విస్తారముగా క్షణముచున్నటులు విసుచున్నాము. ఈ తరభాగమున నోక యూరోపియను శ్రీ యిటులనే బాధనొందవలసికన్పడుచు యూరోపియను సంఘమువారా సంగతిని గూర్చి తగిన బాగ్యిత్తి పుష్పకొనుడరి రెయిల్వే అధికారులకు నొక్కి నొక్కి చెప్పిరి. అందునై రెయిల్వే అధికారులు శ్రీ ప్రయాణికుల విషయమున కొన్ని ఏర్పాటులు చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఆ యేర్పాటుల కొలదిదినములలో జూరెదముగాక!— వెస్టుకోస్టు స్పెషల్.

భారతీయసైనికులు:— యుద్ధ సేవకులుగా శిక్షకొనబడి విద్యావంతులగు భారతీయులకు యూరోపియను, యూరేషియను సైనికుల కంటెబటు అదర్భమునను చీతమునను ఈయవలసియున్నది. కొలదికలరూపాయల ఖర్చునకు సంకీర్ణించి జనల మానసముల జెరచుట మంచిదికాదు— ఇండియను రెయిలి న్యాయము.

భస్మీభూతులు:— విద్యుదు విషయమున నిర్దేశ భస్మీభూతులు మహావీర ముసప్పవారి. శేరిలింగంపల్లి సెంటికనముచేసినవాడు లాన్సుడొనప్రభువు. వైకుంఠి సెంటికనము చేసినవాడు మిట్టిలప్రభువు. వీరిద్దరుగూర్చి డెయిలీ మెయిలు పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది.

“విద్యుదు, విద్యుదు విషయములనుగూర్చి మాత్రము లాన్సుడొనప్రభువుగారు, వారి స్నేహితులును వదియారవ శతాబ్దమునందలి పూర్వకాలపు ప్రజలవలె కర్తవ్యముచున్నారని. వారి పురాతనాభిప్రాయముల మార్చి మాత్రము భావముల క్రితే నెట్టుట కెవ్వరిని తరము కాదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు ఇతర అధినితకే ప్రభుత్వములవలె నైర్దాండు శ్రమలను స్వతరిపాలన కలిగియుచున్నాడు. ఆత్మాభిలాష పరాకాష్ఠలకు ఈ స్వయం ప్రతినిధుల నికమై గూడ విద్యుదు ప్రజలకు, వారి అభిప్రాయములకును మధ్యరానిచ్చి, అంతరాయముల గల్గించనిచ్చుట మహాపాతకము.”

వీర యభిప్రాయము లాన్సు విద్యుదు విషయములోనే యిటుల నుండలేదు. వీర పలు యుద్ధానికి వలస హిందూశక్తిగూడ మిగుల బాధనొందుచున్నది. హిందూశక్తిగూడ సందలి సంయుక్త పరగజాలకీత నుద్దేశమునైన కార్యనిర్వాహక సభ నియమంబులకు, పంజాబులో నోక హైకోర్టును సావించునందు ప్రయత్నించు పడగొట్టుటకు కాకుటలకు మహాభావులు వీరలే. యుద్ధానంతరము, సంధిపరిసరములకు తగినంత ధనమున్నయెడల వారెందు సంస్థాపనలకు పక్రమింపవచ్చునని వీర యుద్దేశము. అధికారుల ఆత్మాభిలాష మేవిధమున లాభకరముగ నుండునో అధియు వీరచే సులభముగ నంగీకరింపబడును.

విద్యుదు విషయములు విద్యుదుగోన విద్యుదు శ్రమలచేతనే పడగొట్టుట బహుముల శ్రమయగుగాక యని డెయిలీ మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈమాట్లాడే హిందూశక్తిగూడ గూడ యివ్వగూడదా? ఈడెయిలీ మెయిలు పత్రికయు, ఈవిద్యుదు దేశీయులకు ఈవిద్యుదు ప్రభుత్వల బాధ నెట్లు సహించుటలకున్నాలో యిటులనే భారతీయులను వీరబాధ కడలేక యిసి సాలియియున్నారని విషయముల స్వయముగా తామే జూచుకొను మాట్లాడు గోరుచున్న వారి కోరికగూడ వ్యాపకమునై యున్నది.— ఇండియా పత్రిక.

స్థానిక వార్తలు

విజయనగరము వార్తలు:— ముదిలేఖకు డిటల వ్రాయుచున్నాడు:— జి. ఎల్. నరసింహుడు బి. ఏ. బి. సి. ఇ. గారు విజయనగరము సంస్థానపు ఇంజనీరుగా 17వ తేదీనండి నియమింపబడిరి.

మరణవార్త:— ఈనెల 11వ తేదీన బృందావనులో శ్రీ గౌరీచరణ గోస్వామిలవారు కరలోకప్రాప్తులయ్యరి తెలియజేయుటకు, మేము మిగుల చింతిల్లుచున్నాము. శ్రీ కృష్ణనిబోధనల తెలుపుబారిలో కృతజ్ఞతయు లగు వీర మరణములకుల సాందూడేశ్వరము మిగుల నవ్వుకరము.

దేశీయప్రార్థన సమాజము:— ఈనెల 27 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 8 X 11 లకు పెరంబూరులో రాఘవాచారి పీఠి 15 వ నెంబరు నివాసస్థలమున నోక ప్రార్థన సభిజరుగును. వేపూరు చానీశ్వరయ్యగారు తెనాలిను ప్రార్థనకేసెదరు. తోటజిల్లి వెంకటాచలయ్యగారు ద్రవిడభాషలో భక్తివిషయమున గూర్చి యుపన్యసించెదరు.

వైశ్యవిద్యార్థుల వాద్యము సంఘము:— కేవలీ శేరివారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు వైశ్యములవారు కళాశాల ఆంగ్లేయోపన్యాసకుండరమున ప్రార్థనకు సభ జరుపుదురు. పి. పి. రామస్వామి అయ్యుగళి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు “పత్రికా నిర్వహణము, ఆధునిక వాద్యమున నది గలగజేసిన మాకును” గూర్చి ఉపన్యసించురు. జి. సి. కోలూ ఎం. ఏ. గారు సభాధిపత్యమును వహించురు.

ప్రయాణములు:— సర్. పి. ఎస్. శివస్వామి అయ్యుగారు మదరాసును జాడకచ్చి మరల నిష్క్రమింపబడి మెయిలులో ఉడకమండలమునకు బోయిరి. రామనగరము రాజుగారు శేరిలింగంపల్లి రామ నగరమునకు బోవుచున్నాడు. మైసూరు దొరతనమువారి రంపుచున్న వారు విద్యావంతులు జపాను లోవుటకు కొలంబో పట్టణమునకు నిష్క్రమించున బోయిరి.

వైశ్యవిద్యార్థుల వాద్యము సంఘము:— 27 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4-30 గంటలకు బాల్లి బోక, నారాయణముదలి పీఠి 50 వ నెంబరు మందిరమున వైశ్యములవారి సాధారణసభ జరకుటకును. బి. వెంకట నారాయణచెట్టిగారు “విద్యగజపుటకు దేశభావల సుఖయోగింకలయిన”ను అంశముగగూర్చి యొక వ్యాసమును చదివెదరు. పి. వెంకట సుబ్బారావుగారు సభాధిపత్యమును వహించురు.

బర్మాముద్దరి

రంగూరు, ఆగష్టు 28:— ఈ సాయంకాలము జూరీల వలలో సర్ జాన్స్ ఫామ్సగారి యజమాన్యముక్రింద ఒక సభ సమావేశమై వారియందు యుద్ధమున ప్రభుత్వమువారికి సహాయము చేయుటకు బర్మాముద్దరిని పేరీట నోకనిదిని సావించి చందాలను పోపుచుచేయుటకు తీర్మానింపబడినది. 1 రూపాయనుండి ఎంతము తగ్గెనను విధివారితే నంగీకరింపబడును.

ఉత్తర మోకాటకాలలోని సాబ్బూలాపెంకు పుర జనులు 50 వల రూపలకు, ఎ. క. ఎస్. ఎ. జమాయి ముతీకొరె సామ్మ నోకనిరి. ఈవిధి యూనియను రిలక్షుల రూపాయలలో వారంభింపబడును. రాబోవు కిలెంబరు మాసమునాటికి నొప్పు మొత్తమును పోపుచేసి గాజుప్రతినిధిగారు వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వమువారి కోసగుడరి వారిచ్చి బర్మాప్రజలు తమ రాజధిక్షిని వెల్లడించుదురు.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ.

మధ్యరాష్ట్రముల సభలో ఎన్నుకొనబడకగిన యూయారు సభ్యస్థానముల శేర్షముపలయుండునాకభూతనందలి గాష్ట్రీయ సంఘమువారి స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి విస్తారమునకు బంధువులను. ముదటు నియంపనలక్రిందను ఎన్నుకొనబడకగిన సభ్యస్థానములు 80 యుండెడివి. ఇవిజన ప్రభుత్వముగారు 25 స్థానములకే కర్తవ్యులను నియమించుచు వచ్చిరి. మరొకవారు పురపాలక సంఘము పక్షమున ఒక స్థానము ప్రత్యేకముగా నుండవలయునని పురపాలక సంఘసభయందు తీర్మానింపబడినది.

పింగళ సంవత్సరాది సంచిక.

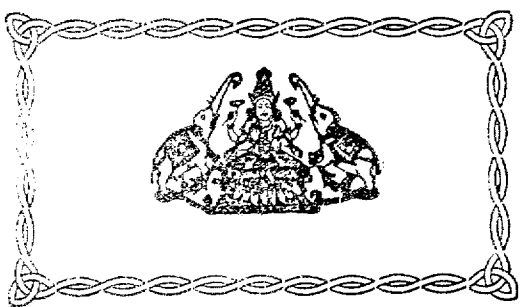
ఆంధ్ర మహాశయల యుద్ధారమైన సాహాయ్యబలిమిని నింతవరకును నేడు సంవత్సరాది సంచికలు ఆంధ్ర ప్రపంచమునకు సమర్పింతులు. విద్యావంతులయందు దేశాభిమానము భావాభిమానము క్రమవికాసమును బొందుచున్న వనుటకు సంవత్సరాది సంచికలయందు ప్రచురింపబడిన వ్యాసములు నిదర్శనములు. వెనుకటి సంచికలకువలె పింగళనామ సంవత్సరాది సంచికకును వ్యాసములను వ్రాసియును చిత్రపటములను బంపియును మాయాద్యమును సవలముచేయుటకు దేశభాంధవులు ప్రార్థింతులు.

దాగుణమైన ఐరోపా మహాసాగ్రామము వలన కాలిముల కర వేర్పడినను పింగళనామ సంవత్సరాది సంచికను యథాసకారము ప్రచురించుటకు తగినవిధములు చేయబడుచున్నవి. సంచికను సకాలమునందు ముద్రించి సంవత్సరాది దినమునకు పూర్వము వెల్లడిచేయవలయు నను సంకల్పము గలదు. ఆసంకల్ప మిడచుటకు దగిన సాహాయ్యమును జేయుటకు విద్యావంతులు దేశాభిమానులు ప్రార్థింతులు.

ఆంధ్రపత్రికాధికారి.

విషయానుక్రమణిక.

ఆంధ్రదేశవార్తలు	2
జాబులు, కృతార్థతలు	3
ఆంధ్రుల చరిత్రము	4
సాహిత్యవార్తలు	5
ప్రధాన వ్యాసము	
కాల్కికేలు ప్రభువుగారి గంభీర వాక్కులు	6
విశేష వివరణ—వ్యక్తి విశేషము	7
ఐరోపా మహాసాగ్రామము	
విదేశ తంత్రీవార్తలు, దేశీయ తంత్రీవార్తలు	8
బంగళాదేశమున ఆరాటము	9
ఆంధ్రసాహిత్య కవిత్వము	10
ఆంధ్రుల చరిత్రము	11-12



ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ ఆగస్టునెల 25-వ తేది
శుక్రవారము.

కాల్కి కేలు ప్రభువుగారి
గంభీర వాక్కులు.

కాల్కి కేలు ప్రభువు మిక్కిలి యుదాసుడు. అతడే విషయమును గురించి యుచున్నది నను అతని హృదయము బయట పడుచునే యుండును. ఎంతటి అపహృతకరకరిణిని వివరింపవలసి యుండినను అతడెంతో మృదులముగ సంభాషించి మనముల రంజింపజేయుట అతని యాచారము.

నిన్నటిదినము కల్కలో నొక దర్బారు సందర్భమున కాల్కి కేలు ప్రభువు చేసిన యవస్థాసము

ఇందుకు నిదర్శనముగా నున్నది. వారు వివరించిన విషయము విప్లవకారులకును ప్రవాసములకును సంబంధించినది. అయినను చిత్రాక్షరణ చేయుట యం దా వ్యాస మగ్రగణ్యముగా దలంపదగి యున్నది. కాల్కి కేలు ప్రభువుగారు ఇందులో తమ్మును తామే మించినా రని నుడివినను అతిశయోక్తి కాజాలదు.

బ్రిటిషువారికి కష్టములు కల్గించుటచే బంగళామునకు లాభము కలుగ గల దనుకొను రాజనీతి ప్రేరేతు లగు హైందవులు దేశభక్తులు గూడ హృద్యోగసమర్థులు లున్నారని యు వారి యభిప్రాయము లెట్టివైనను వారును గౌరవనీయులే యనియు సూచించుచు సానుభూతితో ప్రసంగించుట ఎల్లయుధికారులకును సాధ్యము గాదు. అట్టివారు అనుభవవంతులై పెద్దవారలైనప్పుడు అభిప్రాయమును మార్చుకొని బ్రిటిషుసామ్రాజ్యభక్తి బంగళా యభివృద్ధికి సహకారిగావి ఆటంకముకాదని ఎరుంగగలరని కాల్కి కేలు ప్రభువు చెప్పినమాటలు సత్యములని ఎవ్వరొప్పుకొనక యుండగలరు?

అంతేకాక కాల్కి కేలు ప్రభువుగారు అల్లరి యంతయు దుర్మార్గులగు బంగళీయువకులచే యని ప్రోసివేసినవారును గారు. ఆయువకులు ఏల దుర్మార్గులగుచుండునదియు ఎల్లు వారిని బాగుపరచవలసినదియు వారాగోచించి వివరించుటకుగూడ సాహసించినారు. ఇప్పుటికంటె పరిస్థితు లింకను బాగుపడవలయునట! బంగళీ యువకులకు శిక్షణ ఇంకను బాగుపడవలయునట! వారికి శాంతిజీవనమునకు ఎక్కువ ఆరుకూల్యము కలిగింపవలెనట! అనగా తగిన కఠిన్రములు వ్యాపారములు ఏర్పడి వారి కెక్కువగా నుద్యోగమార్గములను నిర్మించి యిచ్చువలయునట. వారి నింకను ఎక్కువ జాగ్రత్తగా కనిపెట్టవలయునట! శాసనములలోను మార్పులు కావలయునట! ఈ మార్పు లిట్టివి యని ప్రభువు గారు సూచించి యుండిన బాటందును. ఉదారపక్షపు మార్పు లనియే ప్రభువు గారు రభిప్రాయపడుచున్నట్లుండుచున్నాము.

మొదట సీరితీ నుదార పక్షమును కల్పింపిదప కాల్కి కేలు ప్రభువుగారు ప్రవాస శిక్షల సం గతిలో తమ కార్యక్రమమును సమర్థింప తలపెట్టినారు. అచ్చటను వారు తమ పద్ధతి సంపూర్ణ పద్ధతి యని వాదించి తేదు. కల నోవముల సం గీకరించి విధితేక శాసనము నుపయోగింపవలసి వచ్చినందున తాము ఎంత యుదారముగా నుండుటకు ఏలు కలదో అంత యుదారముగా నుండినారని తెలియజేయ బ్రతుక్కించినారు.

ప్రవాస శిక్షితులకు వారి నేరము ఏమియో తెలియజేయుట తేదను మొరకు కొంత క్లిష్ట ప్రత్యుత్తర మిచ్చినారు. ఇది కొంతకాలము నిజమైన మొరగా నే యుండినదట. ఇటీవల తాము ప్రత్యేకము ఏర్పాటులు చేయుటచేత ఇప్పుడి మొరకు కారణములేదట. కొంతవరకైనను మొర నాలించినందులకు కాల్కి కేలు ప్రభువుగారు హైందవకృతజ్ఞతకు సాక్షులు. నేటిది

నము బంగళామున నిర్బంధనిర్వాసమున కనుబట దువారికి ప్రభుత్వోద్యోగులు వారిపై కల తప్పిద మిట్టిదని స్థూలముగా తెలియజేయుదురట! పిదప దోషస్థులు సమాధానము చెప్పటకు అవకాశమిత్తురట! దీనికి సంతసింపవలసినదే. ఏదజ్ఞాయుద్యోగులు నేరమును దే వనదియు వాఙ్మూలముగా చెల్లునదియు లిఖితవరాంకముగా చెల్లునదియు సమాధాన మేవిధముగా కైకొనబడునదియు వాఙ్మూలముగా కైకొనబడునదియు వ్రాతములకముగా కైకొనబడునదియు ప్రభువుగారు సెలవిచ్చియుండిన వారి మాటల కింకను నెక్కువ విలువ కలిగియుండును. హైందవులు వారి కింకను నెక్కువ కృతజ్ఞులై యుందురు.

దోషనిర్ణయ విషయమునను తాము నిరంకుశత్వమును చొరనిచ్చుట తేదని కాల్కి కేలు ప్రభువు గారు స్పష్టపరచ జూచిరి. పోలీసువారు చెప్పనట్టి దంతయు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి పదవికి అర్హుడైనట్టియు సరిహద్దు సాముతో జేసిన గవర్నరు గారికి నిష్పాక్షికుడని నమ్మకము కల యట్టియు అధికారి విమర్శించు చున్నాడు. దోషాగోపితుడు దోషముచేసి యుండవచ్చును. అరు నభిప్రాయమును ఆ అధికారి ఇచ్చినకే తప్ప ప్రవాసశిక్ష తలపెట్టబడుట తేదు. హైకోర్టు న్యాయమూర్తి పదవి కర్హుడైన. యుద్యోగి కీ పని పెట్టుటకంటె ఏ హైకోర్టు న్యాయమూర్తికో పెట్టుట స్వతంత్రత రాభిప్రాయమునకు ననుకూలము. దోషస్థుని సమాధాన మెట్లో తీసికొనబడుచున్నది కావున దానిని గూడ విమర్శాధికారికి వంపుట న్యాయముగా నుండును. ముద్దయి ముఖ్యసాక్ష్య మేమైతే ఇచ్చు గలుగునెడల దానిని గూడ లోపాయకారిగా విచారించుకొనుటకు గూడ విమర్శనాధికారికి అధికార మిచ్చుట బాగుండును. ఈ విషయమును ప్రభువు గారు గమనింతురు గాక యని కోరుచున్నాము.

ప్రవాస శిక్ష విధింపబడిన నేరములను అలం దివి గావని నిరూపించుటకును కాల్కి కేలు ప్రభువు గారు పరిశ్రమ చేసినారు శిక్ష నుడిగవారిలో పరు నొకండుగురు హత్యచేసినవారనియో హత్యకు సహాయము చేసినవారనియో అనుమానింపబడినారట! 15గురు హత్యతో కూడిన దోషికిలో చేసినారని తలంపబడినారట! 15గురు హత్యలలో పాలు పుచ్చుకొనుట మాత్రమే గాక ఘోర దోషముల ననేకములను ఏర్పరచిన వారట, ఏడుగురు హతకులు దోషికిగాండ్రు, నేరముల నేర్పరచినవారు నట; తొమ్మిదుగురు జర్మని వర్సిన మొక కుట్రలో చేసినవారట. 85గురు దారిద్ర్యపులలో భాగస్వాములట 34గురు దోషిలు తొనర్చుటేకాక నేరము లేర్పరచినవారునునట 71గు ఘోరదోషముల పురికొల్పినవారట. ఈ ఘోర స్వభావమును జలవత్తర మొనర్చుటకు దోషస్థు లొక్కచోటివారు కారనియు పెక్కు భాగముల వారనియు కాల్కి కేలు ప్రభువు వక్కాణించినారు. ప్రవాసశిక్ష నుడిగవారిలో ఇరువురు బంగళామునకే చేసినవారు. తక్కినవారు 17 జిల్లాలను చేసినవారు. ఇంకను తమ వాదమునకు దాక్షిణ్యము సమకూర్చుటకు పోలీసు వారు తొందరపడి ప్రవాసమునకు ప్రజలను పాలుసేయ నుంకించలేదని నిరూపింప దొరకొని

యంకల : చిన్ననాడు. శాసనము విధియైన పంప వ్రసమున గాని యువయోగము తక్కువయట. 1915వ సంవత్సరము మేమాసమున 22రన ప్రవా సమున నిడిరి తరువాత నాయేడాదియంతట 48 గురకు మాత్రమే ఈశిక్ష విధింపబడియెను. 1916 లోనే ఈశిక్ష తక్కువయెనని. ఆగస్టు 15తేదీలో పుగ 2:30 విధింపబడినవి కార్మికేలు ప్రభువుగారింత చక్కగా సంకలనిచ్చి తామదార్యముతో ప్రవ ర్తించుచుండుట తెలియజేసినందులకు సంతసించ వలసినదే కాని నేరపులను నిర్ణయించు నధికారము ఒక్క పోలీసువారికే వలెనంతకాలము ఎంత తరచుగా రియగు మానవప్రజనను పోలీసువారి కనిష్టు డగునేని మహాపాతకుడుగా గనింప వచ్చు ననుటను గమనింపవలసి యుండును. అందులోను శాంతకాలములలో పోలీసువారికిని ప్రజానాయకు లకును స్నేహము పొంగి పొరలుట లేదు. కావున ఇదే సమయమున పోలీసువారిలో కొందరు స్వా స్థ్య మొనర్చుటకు వీలుకల్గినందు ప్రభువుగారు గ్రహించవలసి యుండును. ఈ కార్యక్రమమునకు ప్రతీకార మగు మార్గమును మొదట కనిపెట్టి విడవ పవాస శిక్షార్థులను లెక్కవేయవలసి యుండును. అప్పుడు గాని హైందవులలో నిజ ముగా నెందరు దుష్ట హృదయు లున్నారో తెలియజాలదు. అప్పుడు గాని ఉదార ప్రభువు లునను సంకోచమార్గముల బడక ప్రవర్తించ గల సంపూర్ణసమయము వినుకూడదు.

నిర్బంధ నిర్వాసము విధింపబడినవారి జీవిత మునకు కూడ చాలు విలుగజేయుచుండ లేదని కార్మికేలు ప్రభువుగారు చేసిన ప్రయోగమును సం తృప్తికరమే. శిక్షితులయిన 229 గురలో 164గు రకు ప్రభుత్వమువారు భత్తాలు దయ చేయించినా రట. ఈ భత్తాలు రు. 8 లు మొదలు రు. 87ల వరకును గలవు సామాన్యముగా రు. 20ల నుండి రు. 50ల వరకును గల మొత్తములే యెక్కువ. అగ్గురు రు. 20ల కంటె తక్కువ ఈయబడినారు. ఇరువురు మాత్రము రు. 50లకంటె ఎక్కువ ఈయ బడినారు. పండ్లండుగుర విషయములో దోష స్థుల కుటుంబములకు కూడ భత్తాలు ప్రభుత్వము వారు మంజూరు చేసియున్నారట 164గురు పోగా తక్కిన వారి సంగతి యేమియో కార్మికేలు ప్రభువుగారు చెప్పలేదు. ఎంత భత్తా యిచ్చినను నిరపరాధి యపరాధిగ గడింపబడినప్పు డు ఆతని జీవితార్థము చెడటగాక వేరొక్కటి కాదు. కావున విచారణ భాగమే ఎక్కువ జాగ ర్తనో తీర్చినయెడల ఇంక సమాధానమే యవస రముండదు.

మరియొక సంగతి. కార్మికేలు ప్రభువుగారు దేశక్షేమ సంరక్షక శాసనము యుద్ధము కారణ ముగా చేయబడినను బంగాళిముగోని వర్జిఫికేషను చక్కబెట్టుటకు వినియోగింపబడుటకే యే ముఖ్య ముగా నుద్దేశింపబడినదని తెలియజేరిరి. యుద్ధము లేకనే బంగాళిమున అల్లిరి యెక్కువయట. యుద్ధ కాలమున జెప్పినవసరమేలేదు. కాబట్టి దేశక్షేమ సంరక్షక శాసన మునులోనికి విరివిగా వచ్చినది. 1818వ సంవత్సరపు శాసనమును వినియోగింప బడుచున్నది. కార్మికేలు ప్రభువంతటి యుధారు లుకూడ చీకటిలో చెవికొరికిపోవు నిరోధక శాస నము లవశ్యములని యభిప్రాయపడినప్పుడు చెప్ప వలసినదేమియున్నది. కాలావసర ముదరా యు ధానంతరమైనను ఎల్ల నిరోధశాసనములను రద్దు చేయించుటకు కార్మికేలు ప్రభువుగారు తోడ్పడిన చాలును.

బ్రిటిషు వర్తకులు - స్వదేశీ వ్రతము.

సంచులుగా నేయబడు జనపనార లోకమున కంతకును వాగదేశమునుగి ఎగుమతి యగుచున్న ది. ఇతర దేశములలో ఈ వార వండించుటలేదు. జనుపనార పట్టలను నేయుమిల్లులు కలకత్తాలోను, స్కాట్లాండులోని డండీలోను కలవు. లోకమునకు కావలసిన పట్టలను మూడు వంతులు ఈ నగరము లలోని కర్మాగారములే పట్టు చేయుచున్నవి. యుద్ధమువలన జనుపనార సంచులకు బోలెడు గిరాకీవచ్చినది. కలకత్తాలో యుద్ధమునకు పూర్వము ఆదాయము లేక ఊగులాడుచుండిన మిల్లులు అనేక ములు లక్షలకొలది రూపాయల లాభము నార్జించి నవి. ఈసంచులలో ఇనుకనుపోసి కండకముల చుట్ట వీనిని పేర్చి నోడలవలె కట్టుటవలన ఫిరంగి, తుపాకి గుండ్లు ఇనుకలో ఇరుకుకొనును గాని బయటికి రా లేవు. ఇక కొట్లకొలది సామాను మూటలను మిత్ర మండలివా రందరును ఈ వార మూటలలోనే తమ సైనికులకు పంపవలసి యున్నది. బ్రిటిషు ప్రభు త్వమువారు డండీలోని మిల్లులకొరకు గాను కల కత్తాలో 4 లక్షల బేటల నారను కొనవలసినదని సుప్రసిద్ధమునున రాల్ బ్రదర్సు కంపెనీవారి కుత్తు విచ్చిరి. ఈ కంట్రాక్టువలన రాల్ వర్తక సంఘము వారికి మంచి లాభము రాగలదు గాని రాల్ బ్ర దర్సు బ్రిటిషు వర్తక సంఘము కాదు. వారు గ్రీకులు. ఈ లాభ మంతయు కలకత్తాలో అనేక సంవత్సరముల నుండియు వర్తకసాసముల నేర్పజుచుకొని యున్న ఆంగ్లేయ వర్తక సమాజము లకు జెందవలయునుకాని తటస్థ దేశస్థులగు గ్రీకువర్తకులకా చెందవలసినదని కలక త్తా జనుపనార సంఘమువారు సభ జేసి సిలబో వాణిజ్యాంగముత్రితంతరివార్తలనంపి, విజ్ఞాపనమును బంపియున్నారు. గ్రీకు మిత్రమండలికి సహాయము జేయలేదనియు. స్వీయోగో సునివహారము జేసి పోవలసినదిపోరక తటస్థముగా నుండుట చే మిత్రమండలికి ద్రోహము చేసినదనియు, గ్రీకు రాజ కేయిజరు బావమరది యగుటచే మొదటి నుండియు మిత్రమండలియెడల ద్వేషమునే గలిగి యుండె ననియు, అటువంటి దేశపు వర్తకులకు, ఇంత పెద్ద కంట్రాక్టును, ఒక్కసారి గుచ్చుట, కల కత్తా వర్తకులకు సహాన్యాయమును జేయుట య నియు కలకత్తా ఆంగ్లేయ వర్తకులు మొరలికుచు న్నారు. పత్రికలు ఘోష మెల్లుచున్నవి. రాల్ కం పెనీవారుకంట్రాక్టు పుచ్చుకొనిన ధరకే మేమును నారను ఎగుమతి చేసెననుని కలకత్తాలో, ఆంగ్లే యులు "బేట్లు జ్యాటు పిప్పర్సు అసోసియేషను వారు" ప్రభుత్వమువాకి నివేదించియున్నారు. ఈసరకును రాల్ బ్రదర్సు పక్షమున తమ పౌనా వలలో డండీ గొనిపోవు "ఆకరు బ్రాక్లీ బ్యాంకు లయిన" వారు తమనావలలో ఈసరకును ఎగు మతి చేయవల దని తమ కలకత్తా యేజెంటులగు టర్నరు మారిస్ కంపెనీవారికి తెలియజేసి యుం డుటచే రాల్ బ్రదర్సుకు నానలు సయితము దొర కకపోవచ్చును. ఈ బ్రాక్లీ బ్యాంక్ త్రైన్ వారు బ్రిటి షు వర్తకులు ఎగుమతి చేసినయెడలనే సరకును ఎక్కించుకొనెదమని పంతము వట్టి యున్నారు. యుద్ధమునకు దినదినమునకు తిక్తోల్ల రూపాయలను వ్యయము చేయుచున్న బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము వారు యుద్ధమువలన వర్తకమునకు వచ్చులాభ మును అనుభవించవలయునుగాని తటస్థ దేశముల వారు అట్టి లాభమును కొట్టు కొనిపోవుట ఎంత మాత్రము న్యాయము కాదు. కలకత్తా జనుపనార సంఘమువారు చేయు సాందోళన మిక్కిలి సమ

యోచితమును సమంజసమును నని మా యక్షి ప్రాయము. రాల్ బ్రదర్సు కథ ఇంతేకాదు. వారు శాంతకాలములలో ఈ దేశమున వంటలు వండుట యే ఆలస్యముగా మూలమూలల గాలించి, అనేక విధము లయిన దినుసులను పరదేశముల కెగురుతి సేసి కొట్లకొలది రూపాయల వీటెట హిందూ దేశము మూలకముగా నార్జించుచున్నారు. ఈ లాభములను మర సామ్రాజ్యవాసులు పొందవల యునే గాని, ఆ సామ్రాజ్యభారమును భరింప నవ సరము లేదవారు పొందుట అంత సమంజసముగా కనపడుట లేదు. మా హాదసులగు ఆంగ్ల వ్యాపా రస్థులు ఈ విషయమును జ్ఞాపక ముంచుకొని రాల్ బ్రదర్సు స్థానమును ఏ హైందవ వ్యాపార సంఘమో ఏ ఆంగ్ల హైందవ వ్యాపార సంఘమో సంచాదించు టకుగాను భవిష్యత్తున లోను కావలసి యుదురని హెచ్చరించు చున్నారు. ఈయుద్ధముతో ఆంగ్ల లకు యూరోపురాప్రీ పక్షపాత ముతలపవలసి యున్నది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యభిరూప మభివృద్ధి కావలసియున్నది. ఆంగ్ల, హైందవులలాభాలాభ గణనము తీరిన పిదపనే, యితర రాష్ట్రముల లాభా లాభముల గణనయు ఇకముందు రావలసి యున్నది. హైందవులు, ఆంగ్లలు ఒక్కటి. తదితర లోకము తయు వేరొక్కటి. ఇది మా యాంగ్ల సోదరులు గమనింపవలసిన యంశము. భారతీయులు కల కత్తా జనుపనార వర్తకులను జూచి నేర్చుకొనవల సిన యంశము మరీయొక్కటి కలదు. అది వారి స్వదేశ స్వవర్తకాభిమానము. వారి వర్తక లాభ ము ఇంకొకటికి పోవునగా, వార కొనువారు, నూలు వడకువారు, సరకుకు కొనిపోవు నావల వారు, ఏ విధముగా కలిసి పోరుట కుపక్రమించు చున్నారో కనిపెట్టుట యవసరము. పోత్తువలన నెంత బలమో, ఎంత లాభమో, ఎంత ధైర్యమో గ్రహించుట కర్తవ్యము.

నక కంఠరన్నాయుడుగాను.

ఈవిధ్య గాజప్రతినిధిగారి కార్యనిర్వాహకపథ్యం నున్న పథ్యులయందలి చునకంఠరమున విచ్చియును కలకత్తా కాపిటుల పత్రికలో "డిప్యూ" ఇటులకాగితము "కొక రన్నాయుడు గారికి నక అభిషేకం గాని కున్నయెడలదండు లేదు. కొత్తగాజ్జీవ వ్యాపార, వాణిజ్యాగ ముండు) న చాకవర్తకులవారయి యుండగా, వాడుకగా గమంకు పిఠుగవెట్టెను మోసికొనుపోవు రుర్రముల గమంకుంకె ముదముగా నున్నది". పిఠుగవెట్టె గమంకుతో విచ్చింగ మంత్రియొక్క కార్య నిర్వహణను పోజ్యుట ఆంగ్లేయులకు సరసముగా నుండు నే మో గాభ్యార్య కాలపువారము హైందవులకు మాత్రమునదింపకు. ఈ రాష్ట్ర త్యులకు ఈవిధ్యకంఠర వాయుగా కలకత్తాకు వచ్చి వారినియైక తెలియదట. జనుపనార వ్యాపారలాభములలో కొట్టుకొను "డిప్యూ"ను, ఆతనిన్నే హినులకును రావలసి కంఠరన్నాయు ధారి రా తెలియుటయెట్ల? గో వార్తను మేజులకర్త విరికితమ వ్యాపారం పోవుచున్నది ఘోష మెల్లుకొనుటకు కాలమున్నది. కాని విచ్చింగములో వికేయ అభిప్రయంకల లయ? ఈడిచ్చు సాంకేయము అవాకి తమ విత్త వికేయన చతువుయండికదా విచ్చింగంత్రితో తమకు పరియుండుట! స్వాధీనతేవు పనియే యుండకునగా, వాడుక గాంకమము పిఠుగవెట్టెయొక్క గుర్రీకల కంటె హిందుగా నుండిన, ఉండకపోయినను, ఆతిథికి స్వతంత్ర్యభావము గల ఆలా నుబాహుడు ఆవిధ్యో మండుటయే హైందవులకొప్పలయ. వారిస్వపక్షము కంఠరన్నాయుధారి సముఖములకు బల తమచున్నదనియు, వాడుక గాని యుద్ధానంతర పరిష్కరణ ము వండ్రి హైందవ విజయమునకు యుఖ్యకారకులుగా నుండ గలరనియు భారతీయులు నమ్ముచున్నారు.

బంకిపూరు, ఆగస్టు 24:- గూర్జుల నివసించే ముఠా రఘు
వీర సేనాదసింగును ఆలవూరులో వదులొంది. ఇతనిని శేక
రత్నక కామయ్య క్రింద బెచారబాజీ పెద్దడు, బామినూరి వడు
దలచేయుటకు నిరాకరించి 7-9-16 తరతును చెరసాలలో
నుంచుట కుత్తర విధి.

బంగళా మునందలి అరాజకములు

కార్మికేలు ప్రభుత్వ గారి యువన్యాసము.

కలకత్తా, ఆగస్టు 24:—నిన్నటి దినపు దర్బారును ముగించునపుడు ప్రభుత్వమున నంగ జేతనీతినిగూర్చి మాట్లాడుచు నంగ జేతనీతి గవర్నరుగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—ఈ దేశస్థులను గూర్చి అనేకులు తెలియనివారనుకొనునంతటి స్థితి లిచ్చుట లేదు. బాల్టి సార్వభౌమనియేద భక్తిగలిగి యుండిన యెడల మాతృభూమియేదయిన భక్తిగలిగియుండుటయే యని నచ్చానముగల నంగ జేతనీతి మునుపటికంటె నిర్భయ దృక్పథముండికలకు. ఇప్పటికిని ఆంగ్ల జేతనమున కపాయము చేయుట వలన స్వదేశసేవ వారుగా చేయుచున్న తలచుచున్న వారే కలుగుట. అట్టివారు పెద్దవారు కొలదిని విస్తృతము అభిప్రాయములను చూపించి యెత్తులవలె నూతన సామ్రాజ్య పోయముల నొందుచు రనుటకు సందేహములేదు.

చక్కని దేశభక్తి లేనివారును, అపాంభావముగలిగి స్వలాభమునకే పాటుపడుచు, జనబాహుళ్యము నెరుటకు వచ్చుటకు పిరికితనముగలిగి వెనుకనవచ్చుచు, కరుణుచు బుద్ధులతో ఏ పాపమెఱుగని ఇతర యావనలను తమ సంఘమునందు జేర్చుకొని తామే చేయుటకు గుండెచాలని కార్యములను వారలచే చేయుచువారును అనేకులు నంగ జేతనము నిర్వహించుటకు. అట్టివారు నంగ జేతనము గలరని దేశీయులు తప్పక చింతించుచురని వారు చెలియెను. అట్లు ఇతరుల దెప్పుచు నుండకుండునట్లు మీరును, నంగ జేతనమునందు చేయగలరు. తిరుగుబాట్లు పితూరీలు మున్నగునవి నిష్ప్రయోజనవనియు, ఆంగ్ల జేతనముకు భయముగలిగించుటకు ప్రయత్నించు నంగ జేతనీయులు నంగ జేతనమునకే విరోధులగుననియు, ప్రజలందఱును తలచునట్లుచే అట్టిస్థితి లభింపకలదుగా నిర్భూలమగును. ఇట్టి అభిప్రాయములు మొలచుట కారంభమైనది. వానిని మీరు వృద్ధినిందింప వచ్చును.

నిర్బంధవాస శిక్షలు.

యధ్యక్షులననే హిందూజాత రక్షణకాసన మేర్పఱుచుటచేసి. ఎప్పటికైనను భయంకరముగనుండు నంగ జేతనము యధ్యక్షులయనునందు మఱిత భయంకరముగా నుండునను తలంపుటవలననే ఆ కాసనము అనుభవించి తీసికొనియెడిది. నంగ జేతన ప్రభుత్వమువారు దానిని చక్కగా నుపయోగించి యెడల దోషముగదా! అనుమానములేన వారిచే ఆ కాసనముకింద నుంచుటయే ప్రభుత్వమువారు దానిని చక్కగా నుపయోగింప విధిగింపెను. వారి ఆదేశమునందు ప్రభుత్వము వారుకడు కఠినమైనయున్నానను వారికొకరు నుండరు. వారి వ్యాపారములను నిరోధించి జీవనోపాధుల కాటంకము గలుగజేయునెడల వారికి ఇతర సదుపాయములను ప్రభుత్వమువారు చేయవలసియుండును. ప్రభుత్వమువారు రక్షణ చేసిరి. నిర్బంధవాసమున నుంచుటచే 229 మందిలో 164 మందికి ఇతర సదుపాయములు చేయబడినవి. వారి కిటువల బుట్టెములు 8 నుండి 87 రూపాయలవరకున్నవి. యాస్పాతిక భాగము 20 రూపాయల నుండి 50 రూపాయల వరకును. ఆరు గురికి 20 రూపాయలకంటె తక్కువగను, ఇద్దరికియైత్రము 50రూపాయలకంటెగను ముట్టుచున్నవి. ప్రజల ఆర్థికస్థితిల నకున రించి ఈ మొత్తము లేర్పింపబడినది. నిర్బంధవాసమున నుంచుటచేసిన వారెందల కట్టుంచబడినో చెప్పబడలేదనియె, ప్రభుత్వమువారి సేరాలోపలకు వారు నిరూధానములనుచెప్పట కవకాశము లియబడలేదనియు ఆ నేకులనును. కొంతకాలమువరకు ఇది నిజమని తోచుచుండినను ఇప్పుడు పూర్తిగా అబద్ధమని తోచక మానము. నిర్బంధవాసమున నుంచుటచే ప్రతివారినైనను ఎట్టి నేరముకలదో ఎట్టి యనుమానముకలదో టూకీగా చెప్పబడినది. ప్రభుత్వ దోషులకు వారిపై ఏమి విషయములందు ఏమి యభిప్రాయములుగలవో వారికి తెలిపి వేయ సమాధానముల నిచ్చుటకు వారి కవకాశమియబడినది. వారి విచారణలో చాల భాగము వ్యాధిస్థానమున నుండి జయ గల వలన నది కాదు. వ్యాధి స్థానమున నే విచారించుటకు వీలుండునెడల వ్యాధిస్థులకులే వారిని విచారించి తీర్పుచెప్పదురు. వారి నట్లుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి హక్కుగలది. నిర్బంధవాసము విధింపబడిన ప్రతివారి విషయమున వారినే వారేమి చెప్పుదురో వివరము గవర్నరుజనరలుగారిచే నియమితుడైన హోమ్ సెక్రటరీకి తగిన చక్కని వ్యాఖ్యచేసి దని/అపింపుకొనినయోగ్యుని యొక్క బాగ్యుత్తిగా విచారించి అనుమానములేదని నిర్ధారణచేసియుండెను. ఇట్టి విచారణా విషయములను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుట ధర్మము కాదు.

నిర్బంధ వాసమున నుంచబడినవారయే నేరములతో సంబంధించియుండినో అనేరములు స్వల్పమైనవి కానకుట వాస్తవము. ప్రభుత్వమువారు పరీక్షించిన కేసులలో 11 మంది హత్య చేసినవారో లేక హత్యకేసులతో సంబంధము కలవారోయే యున్నారు. 16 మంది హత్యతో కూడిన దోపిడీకేసులకు సంబంధించినవారు. 15 మంది హత్యకేసులతో సంబంధము కలిగి యుండుటయే గాక ఇతర గొప్ప నేరములలో భాగముగలవారు, 7 మంది హంతకులు, దోపిడి గాంధువులు, నేరములను చేయుచువారునే యున్నారు. 9 మంది జర్మనులతో గలసి పితూరీలకు వచ్చునడలు పన్నినవారు. 85 మంది దోపిడీలో పుచ్చినవారు. 84 మంది దోపిడి గాంధువులతో గలసియుండుటయే గాక ఇతర నేరములకు ఏ రాష్ట్రము చేసినవారు. 17 మంది గొప్ప నేరముల నేర్పాటు చేసినవారు. వ్యాధి శాస్త్ర పారంగతులై విశేషాభరము గల వారు వారి నువారు తెచ్చిన సాక్ష్యములను ఇతర విషయములను పరీక్షించి నిర్బంధ వాసము విధింపబడినవారిలో ప్రతివారును ప్రాసేరములతో జేసికోనో ఒకవారితో సంబంధముగలవారని నిశ్చయము చెప్పగలరు. తిరుగుబాటుచేయు నుద్యమము విశేషముగా వ్యాపించియున్నదకు ప్రభుత్వముగా గవర్నరున్నది. నంగ జేతనముకు సంబంధించిన ఇద్దరు కాక తక్కిన వారందఱు 17 జిల్లాల వారు. 50 మంది ది క ల క త్రా 20 మంది మైమింగురు, 25 మంది ఇరువది నాలుగు పర్జాలు, 28 మంది ఫరీదురు, 21 మంది ది డాకా, 11 మంది బాకర్ గంజి, 11 మంది సాబాక్, 9 మంది జహ్నూరు, 8 మంది నాడియా, హౌరా, టిప్పూరా, 7 మంది ముగ్గి, 5 మంది ఖుల్నా, 4 మందిగో అహాతి, 3 గుర్జు ముల్తా, 2 ది రాజ్ మహా, 1 రి మిడ్నా పూరు, 10 ది చిట్టాకాగు నిర్బంధవాస శిక్ష అనేకులను కొనుటలు ఆలోచనలేక తొందరతో విధింపబడినదిగాను. అట్లే ఎడల చాలినువారు అతమాది స్థులని తలచిన వారిందఱి హిందూజాత రక్షణకాసనమున నిడినవిధమునకు పట్టుకొనియుండును. గత సంవత్సరమున 70 మందిని నిర్బంధ వాసము విధింపబడినది. ఈ సంవత్సరమున జనవరి నెలమున 1 మను, ఫిబ్రవరి నెలమున 27 మందియు, మార్చిలో 87 మందియు, మేమాసమున 22 మందియు, జూలైలో 23 మందియును, ఈ మాసము మొదటి తేదీ నెలమున 43 మందియును విడింపబడిరి. మొత్తము 278. ఈ సంఖ్యయందు ఇతర శిక్షితులును చేర్చబడిరి.

బంగళా మునందలి అరాజకము మారకలేదు. సామాన్య జన్మమునందలి ఇతర దేశీయుల వారి కారవమునకు మీరు పాత్రులు కావలెను. బంగళా మునందలి అరాజకము రాజభక్తి భరితముగ నున్నది. వెనుకటి కంటెను గూడ రాజభక్తి మెండుగానున్నది. గారి ఇంట్లందు దేశీయ వారికిని ఇతరులకును సోపానములే దేశ సేవయని తలచుచు వారు కొందరున్నారు. హిందూజాత రక్షణకాసనమును గురించి నేనెందుక చెప్పదలచితిని. నిర్బంధ వాసమును విధింప నెంచినవారితో వారిపై మోపబడిన నేరములను తెలిపి పాపీ విచారణచేసిన పిమ్మటనే వారికాశిక్ విధింపబడుచున్నది. ఇందులకు మాయి కోర్టు నెట్టిగా నుండ దగిన యొక యధికారి నియమింపబడెను. ఇట్టి శిక్ష విధింపబడిన వారిలో స్వల్ప నేరములు చేసిన వారొక్కరును లేరు. ప్రబల నేరము లొప్పులు ఇచ్చిన వారే ఈ శిక్ష విధింపబడుచున్నది. హత్య చేసినందులకు హత్యకు సహాయులైనందుకు 11 గురికి హత్యతో కూడిన బంధువులు చేసినందులకు 15 గురికి హత్యలు బంధువులు నుటలు చేసినందులకు 7 గురికి జర్మనులకు ప్రలా చేసినందులకు 9 గురికి బంధువులు చేసినందులకు 88 గురికి బంధువులు నుటలు చేసినందులకు 34 గురికి గొప్పకుట్రులు చేసినందులకు 71 మందిని నిర్బంధ వాసము విధింపబడినది. ఈ అరాజకము చాలమట్టుకు వ్యాపించినది. ఏలననీ వీరిలో ఇద్దరు, మంగళులోనువారు కానేరారు. తక్కినవారు 17 జిల్లాలకు చేసినవారుగానున్నారు. 50 మంది కలకత్తాకును 80 మంది మైమింగురుకును 25 మంది పర్జాకును 28 గుర్జు ఫరీదురుకును 21 మంది డాకాకును చేసినవారు. కొందరు తలచునట్లు తొందరతో నుడితనముగా నీ శిక్షలను విధించుట లేదు. అటులే చేసినవో చాలినువారు రహమాను కలిగినవారి నెందరినో ఈనకి శిక్షకు పాత్రులనుచేయుట తలసిందియుండును. 1915 మే నెలలో 22 కిని ఆసంవత్సరము మొత్తము 48 గురికి 1916 లో జనవరిలో 1 నికి ఫిబ్రవరిలో 27

గురికి మార్చిలో 87 గురికి ఏప్రిల్ లో 52 కిని మే నెలలో 22 కిని జూలైలో 28 గురికి జూలైలో 8 గురికి ఆగస్టు 15 కిని తేదీనాటికి 43 గురికి మొత్తము 278 గురికి హత్య విశిష్ట విధింపబడినది. బంగళా మునందలి చాలకుండి నమ్మచున్నారు. వారి ఇందలికే దాక్షిణ్యము. జనగురున్న సంకతులను పోగా ఉద్ధింపక నట్లు వారు నమ్మచున్నారని తోచెడిది. కాన బంగళా మునందలి విశిష్ట పుజలకును శిక్షన భారతీయులకును సదభిప్రాయమును కలుగజేయుటకు మీరందఱు శక్తివంతులగుండ పరిచయరలెనని మరి యొకసారి కోరెదను.

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త.

సింబ, ఆగస్టు 23—22వ తేదీన ఈ క్రింది కంటి వార్తహిందూజాత రక్షణకాసనమునందు రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చినది.

ఆంగ్ల రంగము
బ్రిటిషువారు తాము జయించిన స్థానముల పన్నిటిని కాపాడుకొనుచున్నారు. ఫివెజు, హాజియీసులకు నకును హోమ్ ఆఫీసర్లకు, మాకెట్ హోమ్ ఆఫీసర్లకు శత్రువులను పలికిన ప్రతియుద్ధము లన్నియు భగ్గులు లేనవి. మన అగ్నివర్షమున హోమ్ ఆఫీసర్లకు నెవెలకు దక్షిణమున శత్రుకుండకముల కనే కట్టలములను చాలవస్తయు కలిగించినది. బ్రిటిషువారు నుండు శత్రువాదులను బాంబులను వర్షించుచు ఫిరంగిదళమువారికి చాలతోడ్పడుచున్నది.

పరాను రంగము.
పరానువారు ఆదివారమునాడు తాముజయించిన ఆదవిని కాపాడుకొను శత్రువాదులను చాట్టడించి అగ్నివర్షమును గురిపించిరి. వర్షము రంగమునందు ప్రోగ్రాములను శత్రువులను చాట్టడించి దక్షిణముగా చాట్టడించిన వారి ప్రయత్నము లేమియును ఫలింపలేదు.

ఇటలీ రంగము
గోజియా రంగమునందు, కాగోజియామి యందును ఇటలీవారు తాముజయించిన స్థానములను బలకముగొనుచున్నారు. సేనాధిపతులను దేశస్థులములను ఇతరక్షులను వారికిని ఫిరంగియుద్ధము జరిగినది.

కన్యారంగము.
కన్యాయుగో వెలకు ఈగూర్మియను మైర్ల మారమున ఉజ్జింత స్థలమును జయించి స్థానికాదు దక్షిణమున 1850 మందిని కైదీలగా పట్టుకొనిరి. వారు ఆశేక స్వతశిఖరులను తశేపటమొకరి. జల్లెనీకా కనుమకు రెండు ప్రక్కలను తీరమును నాడు జయిచుచున్నది.

చెల్లూరు రంగము.
బల్లేయూ సరిహద్దులకు జరిగెను యుద్ధము పరాను, ఆంగ్ల, సెర్బియను సేనల ఆకస్మాదముతో సంబంధించినది. ఇదిగొప్ప ఆకస్మాదమునకు ప్రాంధురు చెల్లనకును.

యాన్సుట్రికా రంగము
బ్రిటిషువారు యాన్సుట్రికా రంగమున సెర్బికో క్రొయేషియనులతో యుద్ధముచేసి అక స్వేయ సాక్రమించుకొని కొంతసామ్రాజ్యము నుపాపించుచున్నారు. వాగమొకో నుండి యంగ్లొకనేక డాలెనీలమును, నుపాపించుచున్నది.

చేద విద్యార్థినిధి.

వాగపూరునందు విద్యార్థులకు కరణము చేయుటకు చేసినవిద్యార్థినిధి మొదటి యేర్పాటుచేయబడినది. కమిషనర్ పైగాను 250 రూపాయల నొసగి. విద్యార్థులయందు వదువుకొనుటకు దగినకాలము ఉపయోగముగట్లు చేయుటయే దీని విద్యార్థులకు కారణము.

మధ్య పరగణాల స్థానిక స్వపరిపాలన నియంధనల విల్లు.

మధ్య పరగణాల స్థానిక స్వపరిపాలన నియంధనల విల్లు సంవత్సరమున నియమింపబడిన ప్రత్యేక సంఘమువారు తమ పనిని కొన్ని గంటలలో ముగించిరి. ఆనధికార పద్ధతి చెప్పిన నియంధనలయందు కొన్ని మార్పులు గ్రంథము చేయబడినవి.

మధ్యపరగణాలలో శ్రీవిద్య

మధ్యపరగణాలలో శ్రీవిద్యగూర్చి చర్చించుటకు నియమింపబడిన సంఘమువారు మూడుదినములు నకునగా విద్యాకాళా భృత్యులకు ఆనరలియ జోన్సుగారి యాజమాన్యముక్రింద సమావేశమై హిందూజాత ప్రభుత్వమువారు స్థానిక ప్రభుత్వముల నడిగిన కొన్ని విషయములను చర్చించిరి.

THE GREAT WAR.

Futile Airship Raids.

THE "DUETCHLAND" REACHES GERMANY.

General Shah's Dismissal: Lord Islington's Reply.

LORD CARMICHAEL ON THE BENGAL SITUATION.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

General Monro Examined.

LONDON, August 24.
The Dardanelles Commission sat privately to-day to examine General Monro.

Mesopotamia Officers Invalided Home.

Discretionary Powers.

LONDON, August 24.
In the House of Commons Mr. Chamberlain said discretionary powers were being given to the authorities in Bombay to act without reference to Simla in connection with urgent cases of officers invalided home.

The Government of India was arranging to start once more the old Commissariat garden at Sheikh Othman.

The question of supply of ice to troops at Aden was being investigated.

General Shah's Dismissal.

One Incapacity after Another.

LONDON, August 24.
In the House of Lords Lord Islington, replying to Mr. Peel, said that General Shaw had been transferred from the command at Aden because the Government of India was dissatisfied with his conduct of responsible duties and had been removed from the command at Karachi because of his share in the responsibility for the troop train disaster.

British Subjects in Siam.

Contribute a Fighting Aeroplane.

LONDON, August 24.
It is officially stated that British subjects of all races in Siam have given the Imperial Government £2,250 for the purchase of a fighting aeroplane. They hope to provide another later.

The Yorkshire Explosion.

LONDON, August 24.
In the House of Commons Mr. Addison said the cause of the Yorkshire explosion had not been discovered.

Furness Withy & Co's Interest in Prince Line.

LONDON, August 24.
Messrs. Furness Withy and Co. have acquired a preponderating interest in the Princeline.

Sea Warfare.

War on Merchantmen.

More Vessels Sunk.

LONDON, August 24.
The Italian steamers "Erix" and several sailing vessels have been sunk.

Air Raids.

Airship Raids.

LONDON, August 24.
It is officially announced that an hostile airship crossed the East Coast shortly before midnight and dropped incendiary and explosive bombs in fields. No damage and no casualties are reported. The Airship retreated to the sea before one.

Germany.

A German Ship for New London.

LONDON, August 24.
NEW YORK.—It is announced that the North German Lloyd steamer "Whitehead" is sailing to-day for New London using the canal route and sea inside the three mile limit. It is alleged that object of the move is to obtain better docking facilities.

The "Deutschland."

LONDON, August 24.
AMSTERDAM.—The German merchant submarine "Deutschland" has arrived at Bremen.

United States.

Massacre of Armenians.

American Representation to Porte.

LONDON, August 24.
WASHINGTON.—The State Department has instructed the American Embassy in Constantinople to make representation to the Porte in the name of humanity that it does not permit the massacre of Armenians in Persia like in Asia Minor.

Japan.

Japan and China.

LONDON, August 24.
TOKIO.—The presence of Japanese troops at Cheng-chiatung is due to the permission granted by the Chinese Governor of Mukden, also by the Government at Peking because of the massacres of Japanese by Chinese there some years ago.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, August 24.
The following telegram, dated the 23rd instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British hold all they won. Enemy counter-attacks at Fouraux Wood and near Mouquet Farm, between Thiepval and Pozieres, were driven off. Artillery fire had been very effective, severely damaging enemy trenches south of Thiepval. The British aeroplanes continue to bomb enemy billets with success and to assist the artillery.

The French hold the Wood they captured on Sunday and effectively bombarded the enemy positions. The Germans before Verdun again delivered a violent attack on the Fleury village, but in spite of the use of liquid fire, were unable to obtain a footing.

The Italians are consolidating their positions in the Gorizia area and on the Carso plateau. The artillery on both sides had been very active in many parts of the front.

The Russians have made fresh progress in the region 40 miles north-east of Kovel, and captured 1,350 men south of Stanislaw. They have occupied a series of heights, and fighting continues on both sides of Jablonica pass.

Action on the Bulgarian frontier are part of the general offensive of the combined French, British and Serbian contingents and are only the prelude to operations on a larger scale.

The British forces have occupied Kidets station on the Central Railway in East Africa and are approaching Kilossa. Another force is approaching Dar-es-Salam from Bagamoco.

Calcutta.

PRESENT SITUATION IN BENGAL.

H. E. the Governor's Speech.

Things Not So Bad as some Believed.

CALCUTTA, August 24.
His Excellency the Governor of Bengal in the course of his address at the close of a Durbar held yesterday at Dacca, referring to the present situation in Bengal, said that things were not so bad as many people who knew nothing would believe them to be. There were more Bengalees to-day than there were ever before who felt that in being loyal to King George they were also loyal to the motherland. But still there were an appreciable number of earnest patriotic Bengalees who honestly believed that they could serve their country best by trying to do harm to England. As they grew older and wiser they would change their minds as others had done.

Revolutionaries.

But there were others too, many of them in Bengal, who were not earnest, who were not patriotic, who were only full of self-conceit, and who were greedy of personal gain, too cowardly many of them to come into the open, and mean enough to persuade better but more ignorant young men to do what they would not themselves dare to do. With regard to this class he said:—"I know Bengal regrets that it is so. You can help, all Bengal can help, to make it no longer so. If there is once a strong public opinion that all revolutionary activity is not only futile but, as a threat to Britain it is but a treachery to Bengal, the activity will close. Such a public opinion is growing, and you can help it to grow. Better things will be needed in this connection, more subtle observation, possibly some changes in the penal laws, better training for young Bengalees, more outlet for their energies, more encouragement to make good use of their abilities."

Internments.

With regard to internments His Excellency said: The Defence of India Act was passed because of the war, but it was passed avowedly to deal, among other things, with a situation in Bengal dangerous at any time, but far more dangerous while the war is going on; and it would be criminal of the Government of Bengal if it did not make use of it. The chief use we have made of it in Bengal had been in the

TELEGRAMS.

internment of suspects. I do not think any one can truthfully say we have been unduly severe in our treatment of them. It was often stated that when a person's means of livelihood are stopped some compensation should be made. We have done that. Allowances have been given to 164 persons out of 229 who are this moment interned. These allowances vary from Rs. 8 to Rs. 87. They run for the most part from Rs. 20 to Rs. 50. Six are below and only two above those amounts. They are made with discrimination, for the public purse must be considered. In a comparatively few cases application for a compassionate grant was made on behalf of the families of those interned, and in 12 of these, after enquiry, an allowance was granted. It is often said that persons who are interned do not know what they are suspected of, and have no opportunity of giving any explanation. This is not now true, though it was partially true for a time. Every person interned is told in general terms what the allegations against him are. They are told, whenever possible without causing risk to the lives of others, of the facts which seem to our officers to tell against them, and they are asked to explain them if they can. It is true that much of the evidence against them is not such as could be brought forward in a court of law. If it were, they would be brought before a tribunal. We have a right to bring them before a tribunal. Possibly we might if we were less scrupulous. In every case where a man is interned an officer who by his position is eligible to act as a High Court Judge and whose reputation for fairness seems to the Governor-in-Council unquestionable has examined all that the police have to say and has pronounced that he believed there are sound grounds for suspecting the man whom it is proposed to intern. The evidence sometimes, indeed often, must be that of informers, sometimes it is statements made by persons who are themselves interned. It is clear, I think, to all that in the present state of affairs it would not be right for the Government to publish information of this kind. That the crimes with which the interned persons are suspected of being connected are not trifling is certain. Eleven of those with whom we have dealt are suspected of being themselves assassins or knowingly abettors of assassination; 16 of being party to dacoity in which there was assassination; 15 of not only being party to assassination but of having organised other serious crimes; 7 of being assassins, dacoits and organisers; 9 of being connected with a conspiracy planned by Germans; 35 of having taken part in dacoity; 34 of having themselves joined in dacoity as well as organised crimes; and 71 of having organised serious crimes. There is not a single person who has been actually dealt with under the Defence of India Act against whom the Police have not produced evidence sufficient to lead a man of mature judicial experience to say that there is ground for believing that he probably has taken some part in one or other of these crimes. That the revolutionary movement is widespread is clear: for apart from two, who do not belong to Bengal at all, the persons interned in the province to-day come from 17 different districts. Fifty belong to Calcutta, 20 to Mymensingh, 25 to the 24 Parganas, 23 to Faridpur, 21 to Dacca, 11 to Backerganj, 11 to Pabna, 9 to Jessore, 8 each to Nadia, Howrah and Tipperah, 7 to Hooghly, 5 to Khulna, 4 to Noakhali, 3 to Malda, 2 to Rajshahi, 1 to Midnapore and 1 to Chittagong. Internments have not been asked for hastily and blindly, as some suppose. If that be the case the police would have seized a large number of those whom they looked on as suspects immediately after the passing of the Act. Only 22 orders were passed in May 1915, and only 48 others in that year. Altogether the bulk of the orders have been passed in this year: 1 in January, 27 in February, 37 in March, 52 in April, 22 in May, 23 in June, 3 in July and 43 in the first 15 days of this month—273 in all. That gives you the total number of orders passed. It is a large number than that of those interned, for it includes ascenders and some who have been dealt with by ordinary courts or under the regulation of 1818. The explanation of this is that the police are carefully sifting their evidence, that everytime they have made a seizure of any number of those whom they suspect, they have secured, sometimes from statements made by those taken and sometimes from documents discovered in the house or on the persons of those taken, further evidence which involved others. It is true that in many cases our police have for a long time suspected some of those who only lately have been proceeded against. But in those cases it is only more recently that the grounds of suspicion became so strong or so numerous as to warrant them in taking action.

Steamship Co's Refusal to Take Jute.

Shipped by a Foreign Company.

CALCUTTA, August 24.
Messrs. Turner Morrison and Co., agents for the Anchor Brockle bank Line which is under contract to carry Government jute to Dundee have received advices from their head office at home that the line has notified the Government that it declines to carry out the contract unless jute is shipped by a British firm or firms. This action has been taken by Anchor Brockle bank although they recognise they are risking the alternative that the Government may impress their steamers for work. The first shipment under contract is due to take place next month.

Creditable German Jute Substitutes.

Their Arrival in Calcutta.

CALCUTTA, August 24.
Three specimens of the substitute for jute employed by the Germans in the manufacture of their war sacks have arrived in Calcutta, with the "Statesman", from captured German trenches near Poziers. The material is a "textilose" made from paper pulp which has been passed through machines and spun into thread or cord preparatory to being woven into tough cloth. Fragments of bag which are very much soiled by exposure to weather and gunfire were originally grey in colour. They were subjected in Dundee to six weeks' saturation with water. The effect was practically nil. The material has great powers of resistance and apart from the fact that finished textilose sacks must cost considerably more than jute sacks it is in every way a creditable substitute for Bengal natural fibre. It is understood that the Indian Government has made application for specimens. Those alluded to above were brought to Calcutta by private agency.

TELEGRAMS.

Behar.

BEHAR SEDITION CASE.

To be Tried Under Defence of India Act.
Bail to Accused Refused.

BANKIPORE, August 24.

The Local Government have decided that the case of sedition against Kaghubir Prasad Singh of Gaya who was arrested at Allahabad, shall be tried under the Defence of India Act, Mr. Ross, District and Sessions Judge of Patna acting as president of the Court. The accused was produced before the Additional Magistrate and was remanded until 11th September bail being again refused.

Burma.

Burma War Fund.

RANGOON, August 25.

At a public meeting held at the Jubilee Hall this evening Sir Charles Fox presiding, a fund called Burma War Fund was inaugurated, for which contributions will be received ranging from one rupee upward from the whole province.

Bombay.

Portuguese India.

A Senator to Lisbon Parliament.

BOMBAY, August 24.

The citizens of the Portuguese India, including Damao and Dau assembled at various polling stations last week to elect a senator to the Lisbon Parliament. The evolutionist candidate, Dr. Jose Paulo Lobo, polled 5,265 votes while his rival Captain Manuel Eduardo Correia of the democratic party, obtained only 65 votes. Two other candidates were also put forward at the 11th hour, but they did not secure more than 12 votes each. A very keen and fierce contest was anticipated and a small force was drafted to Damao to maintain order and to guarantee liberty of action to the voter at the poll day. Before election, however, the head of the democratic party in India announced in an extra edition of his journal that his party had abandoned the election. The Government maintained an attitude of neutrality as in previous years and the election passed off quietly. Of 12,551 voters registered on the election roll for the whole of Portuguese India, only 5,356 voted. Dr. Lobo was born in Goa in 1872. He is a medical man and after gaining fame and fortune in America as mouth, nose and ears specialist has settled at Lisbon. It is stated that he takes keen interest in colonial matters and aims at having the principles of American legislation introduced in the administration of Portuguese colonies.

Bombay Share Market.

BOMBAY, August 24.

The market in cotton mill shares revived to-day and the rates advanced by several rupees in certain shares. Standards advanced to Rs. 1675, Swadeshis advanced to Rs. 1800, Centrals advanced to Rs. 2460 and Colaba land and mill shares declined to Rs. 1426. Crescents were firm at Rs. 1750 and Currimbhoy at Rs. 377½. Davids declined to Rs. 527½. Kumbhoy advanced to Rs. 690. Indore Malwa were steady at Rs. 400 and Indian Bleaching at Rs. 192½. Madhows were firm at Rs. 1600. Bank shares were unchanged. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were steady at Rs. 1920. Tata Iron and Steel ordinary were firm at Rs. 250 and deferred firm at Rs. 1230. Tramways were steady at Rs. 305. Tata Mills declined to Rs. 495. 3½ per cent Government paper was steady at Rs. 75½ and small pieces at Rs. 76½. Four buyers in big lots.

The Bombay Bank rate remains unchanged.

United Provinces.

Mrs. Besant's Name Proposed for Congress Presidency.

CALCUTTA, August 24.

The 'Leader' of Allahabad states, the United Provinces Provincial Congress Committee has selected Mrs. Besant as their nominee for the presidency of the Indian National Congress. The meeting was held last Tuesday.

Central Province.

C. P. Council.

More Indian Representation Asked For.

NAGPUR, August 24.

The Provincial Association, Nagpur, is addressing a memorial to the Local Government to recommend a grant of three more elective seats in the C. P. Council. The maximum fixed by the statute is thirty, but only 25 have been filled up hitherto by the existing regulation. The Nagpur Municipality is passing a resolution asking for one seat on the Council for itself.

BRIEF TELEGRAMS.

The P. and O. Steamer "Salsette," with the Homeward Mails and passengers, will sail from Bombay to-morrow afternoon.

All accused in the Mandalay conspiracy case have memorialised to the Governor General in Council against the convictions and sentences recently passed on them by the Special Tribunal Commissioners.

A Poor Boys Fund has been organised to help students in Nagpur. Mr. Sly, the Commissioner, has contributed Rs. 250. The object of the fund is to organise charity and prevent loss of time of the students.

The committee appointed to consider the Central Provinces draft Local Self-Government Bill finished its work in four hours. Only a few suggestions made by the non-official members seem to have been recorded.

TELEGRAMS.

Sawbwa Tawnpeng, Northern Shan States, has made a gift of Rs 50,000 and A. K. A. S. Jamal a similar gift to the fund. The fund opens with a total of nearly three lakhs to-day. It is expected that a substantial sum will be collected by December so as to make it over to H. E. the Viceroy to forward it to the British Government with an expression of their loyalty and the spirit in which the gift was made by the people of Burma.

The mixed committee of ladies and gentlemen and officers of the Central Provinces Education Department appointed to consider the questions connected with female education met, under the presidency of the Hon'ble Mr. Jones, Director of Public Instruction, for three consecutive days and discussed a number of questions in connection with the reference which the Government of India has addressed to all Local Governments.

The P. and O. steamer "Salsette" with the homeward mails and passengers leaves Bombay on Sunday the 27th afternoon and not on Saturday afternoon as reported.

At a meeting of the Central Committee of the Anglo-Indian Association, Allahabad it was resolved that a representation be made through the federal council to H. E. the Viceroy deploring the fact that the community had been deprived of separate representation on the Imperial Legislative Council and expressing fervent hope that such representation would be restored at the next opportunity.

Latest Telegrams.

Ignominious Flight of Germans.
Dutch Skippers' Stories.

LONDON, August 24.

A telegram from Rotterdam says that Dutch skippers confirm the ignominious flight of the German fleet. They sighted sixty vessels at 9 o'clock in the morning, guided by three Zeppelins, and again sighted them at 6 o'clock in the evening farther north, steaming furiously eastward. Otherskippers, an hour previously, saw British squadrons steaming northward in the direction of the enemy. Three Zeppelins appeared from the north and turned on spotting the British squadrons, after which the German fleet was seen in mad retreat. The British squadrons were seen for hours scouring the sea.

Bulgarian Offensive Checked.
Allies' Operations.

SALONIKA, August 24.

It is authoritatively stated that the only Austrians and Germans with the Bulgarians are in charge of the motor transport, machine guns, aircraft and some artillery.

PARIS, August 24.

Tuesday's operations were entirely favourable to the Allies. In the centre the French and the British maintained and consolidated all the positions won between the Beles mountains east of Lake Doiran and the Moglenica River parallel to and west of the River Vardar. Further left the Serbians increased their progress on the wooded slopes of the Kukuroff, north of Strubine, thus nearing one of the rare passes crossing the Moglena mountain chain. Finally, on the extreme wings, the Bulgarians' double offensive towards Lake Ostrovo westward and on the Struma River eastward has now been completely mastered. We can, therefore, confidently await further operations.

Gallant Warwicks.
Recent Fighting.

LONDON, August 24.

Reuter's representative at headquarters narrates that the fighting on Friday and Saturday, in which the Warwick-shires were conspicuous, began on Friday with a hurricane bombardment compared to which all previous bombardments were as mere whispers. When the advance began, the action was held up by a strong machine-gun post. An attack on it was being organised when the Germans suddenly displayed the white flag, and 242 men and six officers, with three machine guns, belonging to a 'corps d'elite', surrendered. One prisoner, formerly a waiter at the Savoy Hotel, was amazed to hear that the hotel had not been wrecked by Zeppelins, and remarked—"There will be trouble when the Germans find how they have been misled." The Warwickshires, after capturing two machine-gun posts, enjoyed a good hot meal, all spread out in a deep dug-out. A terrified Boche hidden behind a curtain, which was being bayoneted, yelled:—"No shoot. I most quietly go." General Birdwood warmly thanked the Warwicks for the support they gave the Anzacs.

British Bombardment
Effect on German Troops.

LONDON, August 24.

A quantity of unposted letters of officers and men found in the German trenches continue to testify to the devastating effect of the British fire. An officer writes:—"We have nothing to eat or drink, and the ceaseless din of the guns is driving us mad." Others describe their losses. For instance, it is stated that one company has been reduced to four, and that the casualties of one regiment are 1,800.

The British commander at Salonika reports artillery activity on Doiran front. Our troops dispersed the Bulgarians entrenched on the left bank of the river.

General Haig in a communique this afternoon states that strenuous efforts of the enemy to regain the lost ground between Guillemont Station and the quarry have been repulsed. The Attack was pressed with such a determination that it reached our parapets in places but after a sharp struggle was repulsed everywhere with heavy enemy losses. Afterwards the enemy bombarded us intensely but there was no further infantry fighting.

ఆంధ్రమాత

(నాటి వేంకట లక్ష్మణస్వామి శాస్త్రి గారు.)

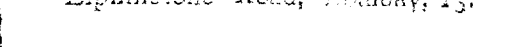
గీతిమాలిక.

భారతేశ్వరమును సుభద్రాపీఠి,
భారతేశ్వర మణికిరీయమునా గోస్వి,
చాచు తిరిగి పీఠముంచిరిగలగల్గె,
అమలమణి శిలాపీఠి హస్తమలన,
లలిత సౌరభ విలసితా రామమలన,
కామదీపము కమనీయ యామలన,
నగనమానసాలంబు లో నిగమమలన,
నాట్య శబ్దభావోభిరసగమలన,
స్వచ్ఛ బద్ధరాగాగ్రసంఘమలన,
తామర సంఘ కాసారితిమలన,
మించు వేడుకతో విహారినినాట,
కంటక నయంబులతో ఘోర కాననముల,
నమసికోతుంగ పుంధ్రాక్షుల శ్రవణము,
చండ తేజస్విమాన్యుల సమయముల,
రక్త రిల్లములను సారథ్య రాగముల,
గడుచిలానంబుగా నెల్ల కాలముల,
అప్పుడెవరైనా వైభవ నాటకము,
భాస్కర శ్రీమండల గౌరవమునెల్ల,
ప్రధితి శ్రీ నాథకవి నమ్మక బ్రహ్మచారి,
వీరనయనము జపచక్ర కలహారము,
భక్తదోహదానామ గానాడినాడు,
అంతిమనామ స్వాధ్యాయభాషణము,
శిష్టరామ విహార శ్రీమద్ రాజ్య
కాలాక్షయ నీకీర్తికాలి నర్చి
దిక్కులను బర్యవ్యాప్తాదికేశము,
కృష్ణరామచంద్ర తనలోడు నడగలు,
నవనగజములు పెద్ద నాదికపులు,
వివిధనాకన భర్తావర్ పుష్పకేసరి
మించునీ భక్తకాల కలింబిహారు,
గౌరవాపార్థి విజయ గామించు,
శిరభరణమున గొర్రె ముంజుల లిడి,
కాలముల నొకేరిగ గడవగలదే,
భీకర వివరణము నిన్ను విడిచిపెట్టి
యంత నీ ముకుతలను నంగిహారు,
శ్రీమ. కావ్యకాలంబు రచించి నీకు
బెల్లల కారములను గల్పించినాడు
అంతిమనామ స్వాధ్యాయభాషణము,
అంధభామచంద్ర! జయము! జయము!
ఘోరనామ. బడి యాకం గుండకత్తు!
శ్రీధరారవి ముకుతల మారకత్తు!
భారమని తలపడు మచ్చివార ముచ్చి!
ఇంపురుమ్మ పాపము భాషించకత్తు!
చేరినను వచ్చి నామ రక్షించకత్తు!
వివిధభరణములను సుభద్రాపీఠము!
స్వచ్ఛ భావముతోడ భాషించకత్తు!
శ్రీమ. కావ్యకాలంబు రచించి నీకు
జయము! శుభాక్షయభాషణ! జయము! జయము!

PARIS—This afternoon's communique says:—The enemy attempted a grenade attack in Soyecourt Wood but were immediately checked. The attack was preceded by a very violent bombardment. The enemy attack which was being prepared southeast of the Wood was caught by barrage and the Germans were unable to leave their trenches. There was violent enemy bombardment of positions captured by us between Fleury and Thiaumont work yesterday when prisoners taken by us amounted to 250. There has also been violent artillery firing at Chanois. Four German aeroplanes have been brought down.

SALONIKA—The French and British have easily repulsed several enemy attempts to retake positions north of Palmi in the Doiran sector. Serbians are developing the offensive on the whole mountainous front west of Moglenica and have reoccupied the lost height.

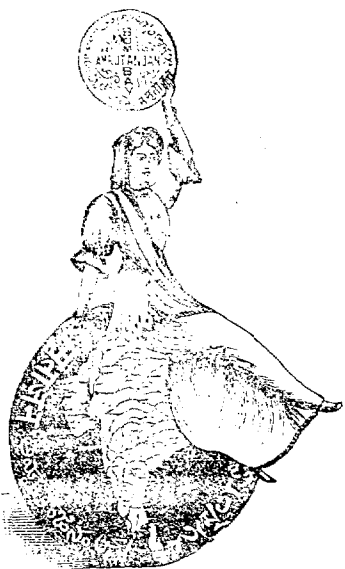
Athens The Greek Deputy explains that the Allies offered practically no resistance to the Bulgar advance on Florina as they had only unimportant forces between Horovitch and Prespa.



అమృతాంజనము

సర్వవిధములైన నొప్పులకు సంజీవిని.

మిగ్గహమందు తప్పక ప్రతిదిన ముండవలసిన అంజనము అమృతాంజనము.



తలనొప్పి, కాళ్లనొప్పులు, కీళ్లనొప్పులు, వాయువు నొప్పులు, దగ్గు, పడిసెము, బెణుకులు, గాయములు, వంటిపోటు, తేలు కాటు, ఉబ్బులు, తిమ్మరలు, వాపులు, ఇవి యవి యననెల ?

సకలవిధబాధలకు ఉపయోగమగు

అమృతాంజనము సిద్ధాంజనము

దేహరోగ్యమునకు భంగముకలిగించు అన్ని విధములగు నొప్పులకు మా అమృతాంజనము లోకప్రఖ్యాతమైన దివ్యామృత మని లక్షల కొలది జనులు పొగడి యున్నారు.

వెల 8 అణాలు మాత్రమే.

తేలుబాధను తొలగించుటకు విగుపమానమైన దని

వేటుగా చెప్పకూడదు.

అమృతాంజనము

దివ్యాంజనము.



అన్ని నొప్పులకు కరమామృతము.

వేనవేలు విక్రయము.

అమృతాంజనముయొక్క శ్రేష్ఠతకై నాగపురము వస్తుప్రదర్శనసంతలో పతకము బహుమతిగా సీయబడినది.

అనేక గొప్పగొప్పవార్తలు వేలకొలది యోగ్యతాపత్రములను బొందినది అమృతాంజనము.

అమృతాంజనము డిపో వారి నుండు లనేకములు గలవు.

కోరిన క్యేటలాగు సుచితముగ బంపబడును.

దంతచూర్ణము

దంతచూర్ణము ముంచిపాడుము. నువ్వాదన

దంత 1-8 వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దంతదోలహరి

దంతదోలహరి చూడిని ముంచుచోతడి

దంత 1-8 వెల 0-3-0 మాత్రమే.

జీర్ణరసాయనము

జీర్ణరసాయనము, అగ్నిమాంద్యము, జీర్ణరసాయనము ముంచుచుండు

జీర్ణ 1-8 వెల 0-3-0 అణాలు.

గర్భశాలము

గర్భశాలము ముంచిపాడు. ఈ తైలము

గర్భ 1-8 వెల 0-3-0 అణాలు.

వగుళ్ళకు తైలము

అతికాళ్ళు, అతిచేతులు, చర్మము, కారకముచలనను శీతగాలివలనను కలిగిసేరు

మోహినీ తైలము

మోహినులు, కండ్లకు చలువజేయును. వెం

మూలశంకకు తైలము

మూలశంకవలన ఆసనమువద్ద చర్మము

కలరా మాత్రలు

కలరాతగిలినవెంటనే ముంచుచుండు అవ

తేలుమందు

ఈ మందును కుట్టినచోటరాచిన బాధ

వజ్రగుళికలు

భాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్తవృద్ధికి,

రోమహరి.

ఈ రోమమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి

తామర తైలము

తామర, తీట, పసుగుగజ్జ, దురద, రసి

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విడుపుజ్వరము, మన్యజ్వరము

కర్ణశాలహరి

5,6 బొట్లను చెవిలోపొసిన బాధతగ్గును.

సుఖభోగి మాత్రలు.

కొరుకు సవాయిమేహములకు ఈమాత్రలు

సుఖభోగి తైలము

దబ్బి 1-8 రు 1-0-0. వి. పి. సహ 1-4-0

అమృతాంజనము డిపో,

109, ఫ్రెరిరోడ్డు, భాద్రి బొంబాయి. } 6, తింబుశెట్టిపేట, జార్జిటౌను, చెన్నపురి.